

Газета Тернопільської районної ради

Подільське СЛОВО

№10 (5269) П'ятниця, 9 березня 2018 року

16 сторінок

Володимир
Івасюк: той,
хто знайшов
червону руту

6

Невідомий Шевченко

204 роки тому народився Тарас Шевченко — один із найвідоміших українців і водночас ще так мало знаний. Адже, незважаючи на те, що вивченню творчості і біографії письменника приділяється так багато часу, все ж чимало сторінок його життєпису залишаються за лаштунками...

Модний художник, поет, красень, фінансово незалежний, завсідник найвишуканішого петербурзького товариства, він часто притягував захоплені погляди жінок і викликав заздрість у чоловіків. Згодом радянська пропаганда перетворила Тараса Шевченка на вічного кріпака, селянського поета в кожусі, полум'яного революціонера, знедоленого самотнього чоловіка без власного кутка. Сфальшували усе: його біографію, «Кобзар», листи і навіть щоденник.

Ми знаємо офіційну біографію Тараса Шевченка, втім часто поза увагою залишаються цікаві факти із життя Кобзаря. Тож спробуймо привідкрити бодай трохи завісу невідомого про Шевченка.

Т.Г.Шевченко. Автопортрет.
[с. Потоки]. [Кінець серпня 1845]

Найперший міф радянської влади: Шевченко — атеїст. За комуністів у «Кобзарі» всі згадки про Бога безжалюдно перекручували або ж виривали з контексту. Тарас виріс на народній релігійності, брав участь у церковних обрядах. Навіть на засланні його настільною книгою було Євангеліє. А вільнодумство перейняв уже від європейської епохи просвітництва. Він не заперечував Бога, але вів із ним полеміку.

Потрібно сказати, що Тарас Григорович був щасливчиком, бо йому таланило на добре ставлення людей, які зустрічалися йому в житті. Після приїзду в Петербург Енгельгардт, бажаючи мати особистого домашнього художника, віддав свого кріпака на підготовку до одного з майстрів живописних справ. Одного разу, коли Тарас малював з натури мармурові скульптури Літнього саду, він познайомився з Іваном Максимовичем Сошенком. У молодих людей виявилось багато спільного: крім того, що вони були земляками, обидва захоплювалися живописом. **Фраза «не було б Сошенка — не було б Шевченка» має великий зміст.** Іван познайомив Тараса з багатьма художниками, і Шевченко став своїм у світських салонах Петербурга. А коли Кобзар помер, Іван Максимович супроводжував труну з тілом поета в Україну.

Серед того, про що із Шевченкової біографії не згадувалося раніше, — і його музичний талант, адже Тарас Григорович ще й гарно співав.

«Він був неймовірним співаком. Коли вони із Костомаровим йшли по бульвару, довкола було багато людей. Тоді Шевченко на повний голос почав співати. Усі на нього оглядаються, а він йде і співає. Або ж на Кулішовому весіллі — був світський бал, Шевченко почав тихенько співати про Морозенка, всі гості затихли, і він став співати уже на повні груди. Усі просто оніміли. Навіть Микола Білозерський, який був абсолютно черстою людиною, падає Шевченкові на груди і плаче», — розповідає кандидат філологічних наук Олесь Федорук.

Вдачі був дуже веселой. Умів і любив жартувати, сказати гостре, дотепне слово. Одного разу, після повернення із заслання, він влаштував вечірку в Академії мистецтв, у нижньому скульптурному класі. Гості зняли з постаменту фігуру Юпітера, яку виготовив професор Микола Пименов, і посадили на постамент Шевченка, щоб той розважав публіку смішними історіями. В якийсь момент двері відчинилися, і зайшов творець фігури. Шевченко миттю кинувся до вікна та вискочив у сад. Пименов намагався його зловити, проте не зміг наздогнати прудкого Тараса.

Дуже гарно розповідав усілякі історії, часто — зі свого життя. Мова була багатою, образною, пересипана перлами з народної пісенної і усної творчості, висловами казкових героїв, приказками, прислів'ями тощо.

Хоча міг бути і зовсім іншим: мовчазним, замкнутим, таким, що й слова за день не почувеш. Тоді йшов з дому, довго блукав, думав.

Ми шануємо Великого Кобзаря як прекрасного художника і поета, але є ще деякі напрямки його творчої роботи, про які згадують не часто. Наприклад, мало хто знає, що Тарас Григорович якось брав участь у археологічних розкопках.

У середині XIX століття вже з'являлося фотографування, але для фіксації археологічних знахідок цей винахід ще не використовували, тому під час розкопок здійснювали документальне замальовування. Тараса Шевченка, який працював в археологічній комісії, запросили художником-замальовником на розкопки курганів-могил. Дослідженнями тоді, у 1845-1846 роках, керував професор Микола Дмитрович Іванішев з університету Святого Володимира (нині Київський національний університет ім. Т.Г. Шевченка).

Т.Г.Шевченко. Могила Переп'ят та інші начерки.
Олівець. [1846 - 1850].

Інтерес до археологічних пам'яток у поета виник давно. Ще з юності Тараса цікавила тема курганів-могил, він дуже любив слухати легенди про них, вірив, що у стародавніх курганах поховані загиблі в бою козаки. Дослідники поетичної творчості Великого Кобзаря підраховали, що у його поезіях кургани-могили згадано понад 200 разів.

Коли молодого художника взяли на роботу в Археологічну комісію, він із величезним завзяттям і натхненням почав там працювати. Зроблені письменником описи історичних пам'яток в «Археологічних замітках», «Щоденнику» та

багатьох художніх творах становлять значну цінність і ще далеко не повністю використані в історичній та археологічній науках.

Своє ставлення до археології Т. Г. Шевченко дуже яскраво сформулював більш як через 10 років у своєму «Щоденнику», який він писав на засланні та дорогою із заслання. На жаль, не всі записи дійшли до нас. У зв'язку із викриттям там'єнного Кирило-Мефодіївського товариства, до якого поет вступив узимку 1846-1847 рр., і арештом його членів, Т. Г. Шевченко навесні 1847 р. був виключений зі складу Археологічної комісії. Більшість зібраних Шевченком матеріалів — записів, малюнків, архівних документів — до нас не дійшли, хоча ходили чутки, що якась їх частина згодом потрапила до архіву Івана Фундукля. Він використав їх (звісно, без посилання на Т.Г. Шевченка) у масштабному дослідженні губернатора-краєзнавця «Обозрение Киева и Киевской губернии по отношению к древностям», виданому у 1847 році.

Т.Г.Шевченко. Т. Г. Шевченко серед учасників експедиції на березі Аральського моря.
Папір, акварель. [12-21.IX 1848; 22-30.VIII 1849].

Отже, не тільки художники і поети можуть вважати Тараса Шевченка своїм колегою, він належить і до професійного братства археологів та краєзнавців.

Про те, яким був Шевченко, свідчать, насамперед, його твори. Адже вони — внутрішній світ, стан душі, духовність і мораль.

Серед сучасників утвердилася думка, що він — велет, геніальний поет, художник, мислитель, великий син народу. І це — не пафосні слова, а свята правда. Таку оцінку генію дав час, склали уми. Але, напевно, можемо сказати, що ми до кінця ще не осягнули вагу світоча не лише України, а й усього людства. Бо сила його творчості не вписується у якісь межі. Вона по-новому розкривається перед новими поколіннями українців. Ця сила небезпідставно дає право твердити про пророчу сутність Тарасової творчості, осмислити яку сьогодні, жити його піднесеним духом — більш ніж актуально. Шевченко вчить, переконуює, кличе. Дає відповідь на безліч запитань сьогодення.

Підготувала Лілія КУЛЕНИЧ.

Переможці
конкурсу
читців
Шевченкової
поезії

8

Сіємо
помідори
на розсаду

14

СОЛІДАРНІСТЬ
БЛОК ПЕТРА ПОРОШЕНКА

Шановні мешканці
Байковецької громади!

27 березня 2018 року
о 18 год. у приміщенні
будинку культури с. Байківці

ВІДБУДЕТЬСЯ ОСОБИСТІЙ
ПРИЙОМ ГРОМАДЯН
НАРОДНИМ ДЕПУТАТОМ
ТАРАГОМ ЮРИКОМ

ВІД ВИБОРЧОГО ОКРУГУ №165
ПАРТІЯ «БЛОК ПЕТРА ПОРОШЕНКА»

Якість, яка не підведе

46027 м. Тернопіль,
вул. С. Будного, 4а
тел/факс: +38 (0352) 25 44 35,
25 37 59

www.claas.com.ua
e-mail: office@claa.com.ua

ПАЙОВА ЧАСТКА БЕЗ ПОСЕРЕДНИКІВ

Багатоквартирний житловий будинок із вбудовано-прибудованими приміщеннями громадського призначення та гаражами манежно-боксого типу по вул. Головацького, р-н 9 училища, мкр «Північний»

- задача I пускового комплексу IV квартал 2018 р.
- задача II пускового комплексу II квартал 2020 р.

9990 грн/м²

1-кімн. - 45,5 м²
2-кімн. - 62,61 м², 68,49 м²
3-кімн. - 82,57 м²

Гаражі. Підземні паркінги. Великий дитячий майданчик

ОК ЖБК «Головацького-1» тел.: 067 350-47-74, 096 749-82-78

Дозвіл №ТП/114170862418 від 6 квітня 2017 р.

Державні програми

Регіональний бізнес-інкубатор у Тернополі стане місцем, де народжуються успішні проекти

Серед населення Тернопільщини спостерігається велика зацікавленість до започаткування власної справи. Водночас більшість підприємців-початківців потребують всебічної підтримки — консультаційної, організаційної, технічної. Саме тому в Тернопільській обласній державній адміністрації активно розпочали роботу над створенням мережі бізнес-інкубаторів.

Перший регіональний бізнес-інкубатор, створений за ініціативи облдержадміністрації у партнерстві з Тернопільським обласним центром зайнятості, урочисто відкрили 2 березня.

«Бізнес-інкубатор стане місцем, у якому народжуватимуться та зростатимуть успішні проєкти», — наголосив голова ОДА Степан Барна. — Вперше наголови проєкта реалізація в Тернополі Тернопільської області. Це — доволі важливий крок для підтримки та розвитку малого бізнесу».

Нагадаємо, не так давно відбулося відкриття Центру підтримки підприємництва на базі облдержадміністрації, а також Кременецької,

Бережанської та Чортківської районних адміністрацій.

«У подальшому ми плануємо створення подібних бізнес-інкубаторів на базі Центрів зайнятості в усіх без винятку районах області», — зазначив Степан Барна. — Загалом Тернопільська область активно працює у напрямку підтримки бізнес-ініціатив. Спільно з проєктами німецько-українського фонду з маємо можливість відшкодувати сім процентів кредиту річних. Також у нас діє обласна програма підтримки малого та середнього бізнесу, яка передбачає спрямування щонайменше 1 мільйону гривень на розвиток підприємництва Тернопільщини».

Основна ідея та завдання бізнес-інкубатора полягає у наданні всебічної допомоги громадянам, які хочуть започаткувати свою справу. Діятиме Тернопільський регіональний бізнес-інкубатор за спеціально розробленою програмою, яка передбачатиме для учасників технічно оснащені робочі місця, наявність комп'ютерної та іншої оргтехніки, доступ до мережі Інтернет тощо.

«За результатами конкурсного відбору на учасців в бізнес-інкубаторі будуть 17 проєктних ідей та бізнес-планів в різноманітних галузях. Починаючи від створення сільськогосподарських кооперативів та фермерських господарств, комплексу оздоровлення бджолопродуктами, виробки та розпилення природного каменю, обробки та реалізації зерно, створення IT-продуктів і впровадження біоенергетичних проєктів», — зазначила директор департаменту економічного розвитку і торгівлі Тернопільської обласної державної адміністрації Галина Воляник.

Позиція

Степан БАРНА: «В умовах війни з російським окупантом ми потребуємо єднання»

Українці й поляки — це братні слов'янські народи. Нас об'єднує спільна історія. На цьому наголосив голова Тернопільської ОДА Степан Барна, беручи участь у скорботних заходах, приурочених 73-й річниці трагедії українського села Павлоком (Республіка Польща).

У далекому 1945 році у селі розстріляли 366 українців разом із парохом о. Володимиром Лемцьом. Вшановуючи їх світлу пам'ять, біля меморіалу, який споруджено на місці поховання, запалили лампадки і поклали квіти міністр закордонних справ України Павло Клімкін, голова Тернопільської ОДА Степан Барна, керуючий справами виконавчого апарату Тернопільської обласної ради Іван Бабійчук, голова Львівської області Олександр Ганущин.

Іван Бабійчук, зокрема, зазначив: «Тоталітарні режими завжди підживлюються кров'ю народів, бо лише за такої умови вони можуть існувати. Так було й під час німецько-радянської війни, коли вони намагалися зіштовхнути поляків і українців. На превеликий жаль, це триває й нині, коли Росія будь-якими засобами намагається посягти розбрат між нашими народами. Президентові України Петру Порошенку сказав: «Ми не братеруємо, щоб намодом вказувати, як Українці мають поводитися, а якогось ні». Тому українцям і полякам завжди треба бути пильними».

«Ми пам'ятаємо трагічні сторінки нашої історії, — звернувся до присутніх Степан Барна. — Саме тому тепер, коли ми перебуваємо в умовах війни з російським окупантом, потребуємо єднання довкола спільного майбутнього наших народів та європейської цінностей. **Вдочу від імені Тернопільської обласної державної адміністрації висловлюю. Вдочу від імені державного департаменту України Петру Порошенку за чітке визначення європейського напрямку розвитку нашої держави. Дякую усім представникам польської спільноти, котрі сьогодні разом з нами вшановують пам'ять наших земляків».**

Під час скорботних заходів очільник Тернопільщини також наголосив, що ми маємо розуміти наступне: коли українці й поляки боролися спільно проти російської колонізації, то були сильними, нас побиювали і поважали. І прикладів цього є багато. Коли ж ми були поодиночі — програвали. Саме тому тепер, як ніколи, слушний час, щоб нагадати всім: добробут і вільний розвиток європейських народів можливий тоді, коли ми згуртовані, бо в єдності — наша сила!

Офіційне | Декларування

Корисні посилання та типові помилки при заповненні е-декларації

1 січня 2018 року розпочався черговий етап подання декларацій особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

У Національному агентстві з питань запобігання корупції розробили «Пам'ятку декларанта» і просять звернути увагу, що більшість інформації, необхідної для заповнення декларації, міститься у відкритих державних реєстрах:

- Державний реєстр прав на нерухоме майно. <https://kar.minjust.gov.ua/services>
- Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб підприємців. Тут ви можете знайти інформацію для заповнення розділів 8 «Корпоративні права» та 9 «Юридичні особи, кінцевим бенефіціарним власником (контролером) яких є суб'єкт декларування або члени його сім'ї». <https://kar.minjust.gov.ua/services>
- Єдиний державний реєстр МВС. Він містить інформацію про транспортні засоби, які перебувають у особи на праві власності чи користування. <https://igov.org.ua/service/1397/general>
- Реєстр застрахованих осіб Пенсійного фонду України. Такий реєстр містить інформацію про отримані протягом року доходи. <http://portal.pfu.gov.ua/sidebar/Templates/InfoInsurer>

Крім того, **відомості про доходи можна отримати, сформувавши запит в особистому кабінеті на сайті Державної фіскальної служби** за посиланням <https://cabinet.sfs.gov.ua/>

Власникам повітряних суден, а також морського та річкового транспорту радимо перевірити інформацію у Реєстрі цивільних повітряних суден України. <http://avia.gov.ua/reyestr-tsilnih-povitryanih-suden-ukr>

А також у Судовій книзі України, Державному судновому реєстрі. <http://dsbt.gov.ua/storinka/adminposlugy-0>

Інформацію щодо зареєстрованих патентів на винаходи, корисні моделі, промислові знаки та інше, що необхідна для заповнення розді-

лу 6 «Нематеріальні активи», можна знайти за посиланням <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=44de1e87-ad16-476b-b0aa-8a8a1f8aeb27&tag=VidomostiDerzhavnikhRestriv>.

З правилами користування зазначеними реєстрами можна ознайомитись на сайтах відповідних органів державної влади.

Слід також пам'ятати, що інформація, яка міститься у таких реєстрах, може бути не завжди повною та періодично оновлюється.

Також у НАЗК просять звернути увагу на типові помилки, які допускають суб'єкти декларування під час заповнення декларації, та ознайомитись із рекомендаціями щодо їх уникнення:

- у розділі 3 «Об'єкти нерухомості» декларації слід зазначити право користування або власності стосовно об'єктів, інформація про які відображена у розділі 2.1 декларації (крім абонентської скриньки для листування);

- в декларації необхідно зазначити всіх співвласників об'єктів нерухомості, що перебувають у вас або членів вашої сім'ї на праві власності, а також всіх власників об'єктів, які перебувають у вас чи членів вашої сім'ї на праві оренди або іншому праві користування;

- слід уважніше ставитись до заповнення полів щодо вартості майна. Під час повної перевірки декларації Національне агентство, зокрема, звіряє відомості, відображені у декларації з інформацією у реєстрах, що встановлюють документами об'єкта зазначено «Не відомо», а Національне агентство встановить його вартість, зокрема, на суму понад 250 прожиткових мінімумів для працездатних осіб на 1 січня звітного року, це може бути підставою для відкриття кримінального провадження правоохоронними органами на підставі відомостей, отриманих за результатами повної перевірки декларації;

- зверніть увагу, що, відповідно до Цивільного кодексу України, надання вами довіреності третій особі на розпорядження транспортним

засобом не означає продаж такого транспортної засобу цій особі, а лише надає їй право розпорядитись транспортним засобом від вашого імені. Тобто, ви і надалі залишаєтесь власником транспортного засобу, що, зокрема, відображено у Єдиному державному реєстрі МВС, до відчуження вами або довіреною особою такого транспортного засобу, що, зокрема, відображено у розділі 6 «Цінне рухоме майно – транспортні засоби» декларації;

- уважно перевіряйте Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб підприємців на наявність інформації щодо учасників та/або директора юридичної особи. Трапляються випадки, коли особа фактично виїшла зі складу засновників (припинила обіймати посаду директора), однак записи стосовно таких змін не внесені у відповідний Реєстр;

- пам'ятайте, що юридичні особи зазначаються у розділі 9 «Юридичні особи, кінцевим бенефіціарним власником (контролером) яких є суб'єкт декларування або члени його сім'ї» декларації навіть, якщо вони були згадані в попередніх розділах декларації, але такі акції або інші корпоративні права належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї. Зверніть увагу, що у цьому розділі має, зокрема, міститись інформація про товариства, у яких суб'єкт декларування або член його сім'ї прямо або опосередковано володіє 25 і більше відсотком статученням поняття «кінцевий бенефіціарний власник», яке міститься у Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення». <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1702-18>

- у полі «Джерело доходу» розділу 11 «Доходи, у тому числі подарунки» декларації зазначається інформація, від кого саме суб'єкт декларування або член його сім'ї отримав дохід. Винятком є

дохід від зайняття підприємництвом або залежної професійної діяльністю члена сім'ї, коли сам член сім'ї може бути вказаний джерелом свого доходу від такої діяльності. Це може стосуватись також суб'єкта декларування, якщо він здійснював таку діяльність у звітному періоді до початку виконання функцій держави або місцевого самоврядування або після припинення здійснення таких функцій;

- зверніть увагу, якщо у звітному періоді отримано у спадщину/відповідно до договору дарування, наприклад, об'єкт нерухомості або транспортний засіб, інформація про таку спадщину або подарунок, окрім розділів 3 «Об'єкти нерухомості» та 6 «Цінне рухоме майно – транспортні засоби», має бути відображена також у розділах 11 «Доходи, у тому числі подарунки» та 14 «Видатки та правочини»;

- якщо дохід або подарунок був отриманий в іноземній валюті, то його розмір слід перерахувати в грошову одиницю України за валютним (обмінним) курсом Національного банку України, що діяв на дату отримання такого доходу (подарунку);

- при заповненні розділу 12 «Грошові активи» декларації, зверніть увагу, якщо коштів розміщених в одній банківській установі, необхідно вносити таку інформацію до розділу окремими полями. Так само окремими полями вносять відомості щодо коштів, розміщених на рахунок та в сейфі банку, навіть якщо йдеться про один і той самий банк.

Обов'язково перевірте інформацію, що відображена у вашій декларації, після її подання та розміщення в Реєстрі. Закон України «Про запобігання корупції» передбачає 7 днів для подання виправленої декларації.

Кампанія з декларування триватиме до 1 квітня 2018 року.

Головне територіальне управління юстиції у Тернопільській області.

Актуально

Геннадій ЗУБКО: «Економія енергоспоживання та енергоефективність має стати трендом України»

Під час години запитань до уряду у парламенті віце-прем'єр-міністр – міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадій Зубко повідомив про те, що українців мають намір наблизити до рівня енергоспоживання у європейських країнах (50-80 кВт на один кв. м житла на рік). Поки ж в Україні цей показник сягає понад 200 кВт.

«Технічно-фінансова підтримка Фонду енергоефективності мотивуватиме громадян до інвестицій в енергоефективність, отримання фінансової допомоги від держави та міжнародних партнерів, а отже і зменшення енергоспоживання, — зазначив Геннадій Зубко. — Уже розроблена стратегія щодо корпоративного управління Фондом, уряд схвалив відповідні акти. Запрошую всіх активних, небайдужих і фахових експертів, долучаючись до виконання з відбору до Наглядової ради».

За його словами, **робота Фонду буде підтримкою сектору багатоповерхівок і домогосподарств**. Маршрутна карта проведення енергоефективних заходів буде непростюю, тому є необхідність комунікаційної роз'яснювальної кампанії щодо енергоефективного маршруту для ОСББ. Фонд енергоефективності, передусім,

буде підтримувати ОСББ у впровадженні енергоефективних проєктів шляхом надання грантів (безповоротної фінансової допомоги), розмір яких буде визначати відповідно до рівня досягнутої енергії теплової ефективності впровадження проєкту з підвищення рівня енергоефективності.

Україна ж отримає потужний економічний ефект від роботи Фонду енергоефективності. Зокрема, оцінюємо річний обсяг нового ринку енергоефективності — до 1,5 млрд євро, щорічний ефект на платіжний баланс — до 1 млрд євро, потенціал скорочення щорічних витрат на субсидії — до 1 млрд євро, скорочення річного споживання та імпорту газу — до 5 млрд куб. м. А також створення до 75 тисяч робочих місць — для інженерних та будівельних кадрів, енергосервісної галузі та енергоменеджменту. Це — колосальні

можливості для розвитку малого та середнього бізнесу. Адже енергоефективність — галузь, яка, приймаючи інвестиції, повертає їх у вигляді робочих місць.

«Вигляд річок за безпеченні реформи енергоефективності, були прийняті ключові закони. Уряд спільно з депутатським корпусом, міжнародними партнерами та експертами розробив і схвалив рішення, які ніколи не ухвалювали в Україні. Головним завданням на цей рік є забезпечення повноцінного старту і початку роботи Фонду енергоефективності — головного інструменту реформи, мета якого — зменшити витрати енергоресурсу в житловому секторі, який щорічно споживає 18 млрд кубометрів газу. А це — велике навантаження на валютний баланс країни, на бюджет майже кожна родини, і якщо йдеться про зменшення рахунків, то єдиний шлях — це скорочення енергоспоживання. Економія енергоспоживання та енергоефективність має стати трендом України», — розповів міністр регіонального розвитку та ЖКГ.

До слова, Україна має підтримку з боку Європейського Союзу через надання технічної допомоги у розмірі 50-100 млн євро, які надходять протягом 5 років у рамках діяльності Фонду енергоефективності. Крім того, ЄС допоможе нам залучити найкращі технології для досягнення головної мети — енергонезалежності держави.

Підсумки дії закону «Чужих Дітей НеБуває»

За місяць дії останніх змін в законодавстві щодо посилення відповідальності злісних неплательників аліментів, відповіді закону «Чужих Дітей НеБуває», державні виконавці Тернопільської області стягнули з боржників аліментів на користь дітей понад 2 мільйони гривень. Нагадаємо, Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту права дитини на належне утримання шляхом вдосконалення порядку стягнення аліментів» від 6 лютого 2018 року обмежує неплательників аліментів у праві їздити за кордон, водити авто і полювати.

Упродовж місяця кількість винесених постанов про встановлення боржникам тимчасового обмеження (до повноти транспортного засобами становить 1360, права на користування зброєю, пристроями для відстрілу патронів — 1360 та 1345 боржникам обмежено право на полювання.

«Якщо раніше подання про тимчасову заборону боржнику виїздити за кордон задовольняли суди, то тепер таке право надано державним виконавцям. І результат не забарився. За місяць винесено 1360 постанов про встановлення боржникам тимчасового обмеження права на виїзд за межі України (у 2017 році державні виконавці скерували до суду 406 подань, і лише 125 з них було задоволено). Усі ці заходи впливу впроваджені задоволено. Злісних неплательників аліментів, які мають борги перед дітьми, що сукупно перевищили суму платежів за 6 місяців», — інформує управління юстиції.

Законодавством впроваджено нові засоби стягнення аліментів. Зокрема, для неплательників аліментів передбачено суспільно-корисних робіт (ст. 31-1 КУпАП). Так, боржників примусово притягують до виконання суспільно-корисних робіт тривалістю від 120 до 240 год. (ст. 183-1 КУпАП). Суспільно-корисні роботи — платний вид адміністративного стягнення. Кошти, отримані боржником за виконання таких робіт, будуть спрямовані на погашення боргу зі сплати аліментів (ст. 325-1 КУпАП). У разі ухилення неплательника від виконання суспільно-корисних робіт їх встановлений строк може бути замінений адміністративним арештом із розрахунку одна доба арешту за 15 год. невиконаних суспільно-корисних

робіт, одна доба такого арешту не може перевищувати 15 діб.

Державними виконавцями Тернопільської області скеровано до суду 62 протоколи про вчинення боржником адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 183-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення, 1 з них задоволено та 05.03.2018 винесено постанову про притягнення боржника до адміністративної відповідальності.

Головне територіальне управління юстиції у Тернопільській області наводить приклади, коли після втручання державних виконавців недбайливі батьки швидко знаходили десятки тисяч гривень, які заборгували за довгі місяці та роки своїм дітям.

Також вагомо стимулює впливу на боржників є складення протоколів про вчинення боржником адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 183-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Протягом місяця дії цього закону понад 160 стягувачів у виконавчому провадженні про стягнення аліментів подали у відділи державної виконавчої служби письмову заяву про повернення виконавчого документа стягувачу у зв'язку зі сплатою аліментів боржниками та відсутністю заборгованості.

Цьому сприяє також застосування так званого методу психологічного впливу на боржників: вливання в їх свідомість про Єдиний реєстр боржників аліментів, який сьогодні загальнодоступний на офіційному сайті Мініюсти.

На 1 січня 2018 року в Тернопільській області відкрито понад 8 тисяч виконавчих проваджень про стягнення заборгованості зі сплати аліментів, а з 6 лютого на сайті Мініюсти закріплена «Дощка ганьби» — реєстр боржників зі сплати аліментів.

Також у найбільш проблемних районах будуть працювати мобільні групи з ліквідації аліментної заборгованості. Вони виїжджатимуть у населені пункти як для надання практичних консультацій населенню, так і для проведення виконавчих дій щодо звернення про стягнення на майно боржника. 12 березня 2018 року мобільна група планує працювати в обласному центрі та щодня протягом тижня виїжджатиме у віддалені населені пункти.

Новини | Коротко про актуальне

Президент України Петро Порошенко підписав закон, який передбачає до 3 років обмеження або позбавлення волі за сприяння вчиненню самогубства. Автори нового закону переконані, що внесення змін до Кримінального кодексу України дасть змогу притягнути до відповідальності осіб, які спонукають до суїциду через Інтернет, зокрема користувачів соцмереж. «Враховуючи світову тенденцію до зростання злочинності в мережі, це часно новий закон доведення злочинності, необхідне своєчасно внесення змін до кримінального законодавства, які будуть відповідати сучасним викликам з боку злочинців», — зазначено в пояснювальній записці до закону.

Закон України від 18 січня 2018 № 2269-VIII «Про приватизацію державного майна» уродового майна», який був офіційно опублікований 6 березня, у середу, 7 березня, набув чинності. Мета закону — прискорити процес продажу державного майна, а також зробити його прозорим. Закон запроваджує два способи продажу — це аукціон і викуп об'єктів приватизації в тому разі, якщо на момент прийняття закону майно вже перебувало в оренді. Також встановлено 11 місяців підготовки для об'єктів великої приватизації і 5 місяців — для малої.

Обласні державні адміністрації згідно з рішенням уряду мають щомісяця звітувати щодо виконання програми «Доступні ліки». Про це заявила в. о. міністра охорони здоров'я Уляна Супрун на сесійній нараді щодо реалізації програми «Доступні ліки» та стану вакцинації. Вона також зауважила, що в кожній області можуть самостійно перерозподіляти кошти на відшкодування вартості ліків з тих районів, які не використали повністю цільову субвенцію, на ті, де виписаних рецептів і виданих ліків більше, ніж було заплановано коштів за програмою.

Упродовж минулого року підприємствами й організаціями Тернопільської області за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 6538,5 млн грн капітальних інвестицій. Це, до слова, на 42,3% більше від обсягу попереднього, 2016-го року. Про це повідомляють в обласному управлінні статистики.

За видами економічної діяльності найбільше капітальних інвестицій було спрямовано в сільське, лісове та рибне господарство (31,1% до загального обсягу), промисловість (24,7%), будівництво (22,7%), інформують в ГУС у Тернопільській області. У житловому будівництві освоєно 1536,0 млн грн капітальних інвестицій, що на 32,1% більше, ніж у січні-грудні 2016 р. Питома вага інвестицій у житлові будівлі становила 23,5%. При цьому, головним джерелем фінансування капітальних інвестицій, як і раніше, залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 53,9% загального обсягу інвестицій.

Чисельність наявного населення в Тернопільському районі станом на 1 січня 2018 р. становила 67093 особи, в т.ч. у міських поселеннях — 11676 осіб та сільській місцевості — 55417 осіб. Упродовж 2017 р. чисельність населення зменшилася на 138 осіб.

Середньомісячна номінальна заробітна плата штатного працівника підприємств, установ, організацій Тернопільського району (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) за IV квартал 2017 р. становила 7876 грн і зросла, порівняно з IV кварталом 2016 р., в 1,5 раза. На 1 лютого 2018 р. заборгованість з виплати заробітної плати на підприємствах району зафіксовано не було.

Упродовж 2017 р. 23998 домогосподарствам району були призначені субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг на загальну суму 20805,9 тис. грн. Середній розмір призначеної субсидії на одне домогосподарство в грудні 2017 р. становив 1724,3 грн.

22-річний Віктор Константинов із Великих Гаїв потребує допомоги добрих людей. Рідні просять про фінансову підтримку усіх, кому небайдужа доля молодого хлопця. У Віктора діагностували онкологічне захворювання лімфатичного типу — лимфома Ходжкіна. Це пухлинне захворювання лімфатичної системи. За лічені дні потрібно терміново зібрати 150 тисяч гривень на курс хіміотерапії. Мама хлопця виховує двох синів сама, а батько помер. Кожна гривня — це шанс на одужання та повноцінне життя для молодого парубка, якого підкосила нещадна хвороба. Кошти просять перераховувати на банківську картку: 5168 7573 5578 5603 — Константинов Віктор Романович. Не будьте байдужими, допоможіть нашому земляку встати на ноги.

Благодійний фонд «Майбутнє сиріт» проводить акцію для підтримки дітей-сиріт, або дітей, які позбавлені батьківського піклування. Волонтери вирішили зробити для них свято — знайти небайдужих людей, які допоможуть іменинникам гарно провести час. У день народження кожен із нас хоче отримати привітання, побажання, почути добрі слова на свою адресу. Проте діти в інтернатних закладах не можуть святкувати день народження повноцінно й отримувати подарунки від близьких і найрідніших людей. Ми хочемо, щоб кожна дитина отримала незабутні емоції, увагу та відчуття себе потрібної. А для цього отримала незабутні емоції, увагу та відчуття дитини свято у вигляді подарунка, майстер-класа, поїздки-екскурсії, походу в кінотеатр, на каток, — повідомляють на сторінці «Майбутнє сиріт» у Facebook (<https://www.facebook.com/maybutnesyrity/>). Детальнішу інформацію про дні народження дітей можна отримати у фонді. Не гайте часу, робіть добро!

Благодійну акцію «Здай макулатуру — нагодуй собаку» організував у Тернополі Центр допомоги безпритульним тваринам «Вірні друзі». Збір макулатури триватиме впродовж березня. Всі небайдужі мають змогу долучитися до доброї справи. «Єдиного пункту прийому макулатури не маємо, — пояснює організатор акції Алла Лямоздра. — Ми даємо номер телефону (068 445 24 46) і домовляємось з людьми про місце зустрічі. Але нам було б зручніше, якби люди могли підвезти макулатуру до ювелірної майстерні на вул. Лесі Українки, 4 (поблизу ресторану «Рандеву»).

Електронні сервіси

Веб-портал Пенсійного фонду України — зручна форма надання індивідуальних послуг

Одним із основних пріоритетів діяльності Пенсійного фонду України є підвищення якості обслуговування громадян. Зокрема, зменшення необхідності особистого відвідування і часу обслуговування, а також підвищення якості своєчасного та доступного інформування населення про зміни в пенсійному законодавстві. З огляду на ці завдання, Пенсійний фонд України створив Веб-портал електронних послуг.

Громадянам не обов'язково з кожним питанням йти до управління Фонду. Завдяки електронному порталу, через Інтернет, можна здійснювати постійний контроль за своїми даними, що впливають на пенсії і права, отримувати необхідну інформацію про право, а також записуватись на прийом до фахівців.

Веб-портал надає можливість зручно й оперативно взаємодіяти з органами Пенсійного фонду України, дистанційно отримувати послуги, які раніше вимагали особистого звернення в управління Фонду. Веб-портал надає електронні послуги кожній особі індивідуально та працює з дотриманням вимог щодо захисту персональних даних.

Реєстрація на Веб-порталі електронних послуг Пенсійного фонду дає змогу будь-якій застрахованій особі отримати в системі персоналізованого обліку, де буде вказано суму заробітку, з якої сплачено страхові внески, кількість днів для стажу, будуть відмітки про сплату пенсійного єдиного внеску, відомості про спеціальні дані (працівник може легко контролювати, як його роботодавець сплачує за нього єдиний внесок, і в разі потреби звернутися до нього з претензіями. Пенсіонери ж зможуть регулярно переглядати відомості з власної пенсійної справи. Там буде вказано вид та суму призначеної пенсії, з урахуванням надбавок, підвищень та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством; назву закону, згідно з яким призначено пенсію, тощо.

Крім того, доступні і такі послуги, як формування запитів на попередню підготовку документів, запис на прийом до фахівців Фонду та можливість подачі скарг.

Для зручності громадян процедура реєстрації на Веб-порталі максимально спрощена.

Отже, щоб зареєструватися користувачем Веб-порталу ПФУ, необхідно особисто прийти до Тернопільського об'єднаного управління Пенсійного фонду України Тернопільської області (з паспортом, ідентифікаційним номером, для пенсіонерів, крім того, необхідно мати при собі пенсійне посвідчення), оформити заяву, отримати «реєстраційний код» та брошури для подальшої реєстрації.

Завершити реєстрацію необхідно, зайдівши через мережу Інтернет на Веб-портал за адресою portal.pfu.gov.ua та обравши пункт меню «Реєстрація на порталі». Вказати логін та пароль, що не містять справжніх імені та прізвища, задля конфіденційності. На електронну пошту надійде лист, необхідний для підтвердження реєстрації.

Після підтвердження надійде повідомлення Веб-порталу про успішне закінчення реєстрації, після чого на порталі автоматично буде створений так званий «Особистий кабінет».

Створення Веб-порталу Пенсійного фонду України — ще один крок до того, щоб спростити спілкування громадян із Фондом.

Михайло КОМЛЕВ, начальник відділу інформаційно-аналітичного забезпечення та використання електронних реєстрів ТО УПФУ Тернопільської області

Податкові новини

Дохід від відчуження акцій, отриманих громадянами у процесі приватизації. Чи необхідно декларувати?

У Тернопільській ОДПІ зазначили, що дохід, отриманий громадянином протягом звітного податкового року від продажу інвестиційних активів, згідно з Податковим кодексом не підлягає оподаткуванню та не включається до загального річного оподаткованого доходу.

Підприємство 165.1.40 статті 165 Кодексу визначено, що сума доходу, отриманого платником податку внаслідок відчуження акцій (інших корпоративних прав), одержаних ним у власність у процесі приватизації в обмін на приватизаційні компенсаційні сертифікати, безпосередньо отримані ним як компенсація суми його внеску до установ Ощадного банку СРСР або до установ державного страхування СРСР, або в обмін на приватизаційні сертифікати, отримані ним відповідно до закону, а також сума доходів, отриманих таким платником податку внаслідок відчуження земельних ділянок сільськогосподарського призначення, земельних ділянок (паїв) за безоплатної передачі, визначеними статтею 121 Земельного кодексу України, залежно від їх призначення, та майнових паїв, безпосередньо отриманих ним у власність у процесі приватизації, не включається до загального місячного (річного) оподаткованого доходу.

Тобто, якщо громадянином протягом минулого року відчужено акції, отримані ним у власність у процесі приватизації в обмін на приватизаційні компенсаційні сертифікати, та відсутні інші підстави для надання річної податкової декларації, декларацію громадянин не подає.

Докладніші консультації — в Центрі обслуговування платників за адресою: вул. Білецька, 1 та за телефоном 43-46-10.

Отримуєте іноземні доходи? Подайте декларацію та сплатіть податки

Платні доходи, зобов'язують отримувати доходи від особи, яка не є податковим агентом, та оподатковувати доходу і подати податкову декларацію про майновий стан і доходи за наслідками звітного податкового року, а також сплатити податок з таких доходів. Про це нагадали у Тернопільській ОДПІ.

Особою, яка не є податковим агентом, вважається нерезидент або фізична особа, яка не має статусу суб'єкта підприємницької діяльності або не є особою, яка перебуває на території України як особа, що провадить незалежну професійну діяльність.

Таким чином, громадяни, які отримували у 2017 році доходи не від податкових агентів, повинні до 2 травня 2018 року подати декларацію про майновий стан і доходи, в якій необхідно відобразити суму отриманого доходу, суму сплаченого протягом вказаного року податку та податкового зобов'язання.

Суму податкового зобов'язання, зазначену в такій декларації, сплачує громадянин самостійно до 1 серпня 2018 року. Звертаємо увагу, що з 1 січня 2018 року декларацію необхідно подавати за новою формою, яка затверджена наказом Міністерства фінансів України від 06.06.2017 №556.

З детальною інформацією щодо порядку заповнення декларації та її формою можна ознайомитись на офіційному веб-порталі Державної фіскальної служби України за посиланням: <http://sfs.gov.ua> та у Центрі обслуговування платників Тернопільської ОДПІ за адресою: вул. Білецька, 1 чи за тел. 43-46-10.

Політична реклама

А ви чули про Українську Галицьку партію?

Є речі, в які нам важко повірити. Як не переконуй, а все марно — не віримо. Так часто трапляється в політиці. За 25 років ми бачили десятки партій, але жодна з них не виправдала наших сподівань. Ми втомилися вірити волонтерів, які допомагають армії. Ми поважаємо військових, які воюють на сході. Підтримуємо благодійні фонди, які допомагають хворим дітям. Але чи може бути щось таке в політиці: правде, що ні? Проте давайте познайомимось з командою, яка є саме такою. Згодом ви самі зможете переконатися у цьому, а поки просто подивіться, чим же особлива Українська Галицька партія.

5 причин довіряти Українській Галицькій партії**№1 Партія нових і чесних людей**

Якщо хтось із ваших знайомих знає когось з УГП, то вони підтвердять — тут зібралися надзвичайно порядні люди. Нові і чесні. Так їх називають. Чому нові? Бо ніколи не були в політиці і не обіймали високих посад. Чому чесні? За цими людьми немає шлейфів скандалів, чуток чи сумнівних справ. Багато серед них пластуни, активісти громадського сектору, є підприємці, юристи, науковці. І всі вони вирізняються такою рідкісною для політики рисою — чесністю.

№2 Партія, яка має план дій

Більшість партій займаються

політикою на площах та в телевізійних ефірах. Усі їхні слова — сатиричний популізм. "Зменшимо тарифи! Підвищимо пенсії! Даримо роботу!". Так найлегше здобувати рейтинги. Українська Галицька партія йде іншим шляхом. Тут організують експертні групи у всіх

ключових сферах: економіці, освіті, системі влади та інших. Ці експертні групи детально вивчають ситуацію у кожній галузі, розробляють плани дій для вирішення існуючих проблем та бачення на майбутнє.

№3 Партія без олігарха

Політика — недешева справа. Політика, заходи, газети, буклети — на все потрібні гроші. Де їх беруть у політиці? Найчастіше — у різних олігархів, які хочуть мати кишенькових депутатів. В УГП ситуація інша. Тут не беруть гроші від олігархів.

Мають підтримку місцевого бізнесу. Йдеться про різні підприємства, які працюють у Галичині. Для чого підприємцям підтримувати партію? Є серед них патріоти, які вірять, що можна змінити країну, але треба мати вплив на рішення.

№4 Галицька модель для України

Тут зібралися люди, які, насамперед, є патріотами. Тому партія називається Українською. Вони не бачать жодних інших варіантів майбутнього України, крім цілісної неподільної і єдиної держави. Чому Галицька? Всі думають, що йдеться про Галичину як регіон. Але це не так. Партія хоче поширювати і пропагувати галицькі цінності в усій країні. Партійці бачать Галичину як модель, яка нестиме нашій державі справді українські і європейські цінності.

№5 Партія, відкрита для тебе

Серед нас є багато людей, які можуть значно більше, ніж роблять. Вони живуть у форматі "дім-робота", хоча відчують енергію, яка здатна зробити дуже багато. Для міста. Для країни. Для людей, які хочуть, щоб Україна була українською і європейською.

Агробізнес

Агрохолдинг «Мрія» готується до весняної посівної кампанії

Початок цьогорічної весни здивував багатьох снігами та морозами. Однак аграрії навіть за таких умов готуються до весняної посівної кампанії. Зокрема, триває інтенсивна підготовка до початку сезону польових робіт і в Агрохолдингу «Мрія». Компанія повністю готова до посівної, має нову сучасну техніку, насіння, добрива та ЗЗР – все для того, щоб засіяти вчасно й ефективно та виростити багатий врожай, а також віддячити своїм пайовикам якісним зерном за довіру. Так, на полях компанії у Чернівецькій області вже розпочали внесення мінеральних добрив на поля з озимом пшеницею.

Загальна площа посівів у «Мрії» в 2018 році становить близько 150 тис. га. Ключовими культурами для компанії традиційно є: озима пшениця (25,5 тис. га), соя (25,7 тис. га), озимий ріпак (18,1 тис. га), кукурудза (15,0 тис. га) і соняшник (33,9 тис. га). Вирощувати в Агрохолдингу також ярі ячмін та ріпак, які цьогоріч були заплановані у сівозміні, щоб навантаження на техніку та елеватори компанії було оптимальним. Цим фактором пояснюється і скорочення площі під кукурудзою з 24 тис. га до 15 тис. га. Адже, незважаючи на її високу планову прибутковість, доволі затратним є процес сушіння на елеваторах: через затяжний дощовий осінній період на елеватори зерно надходить із високим рівнем вологості.

А от площі під цукровим буряком у 2018 році «Мрія» збільшить удвічі – до 7,3 тис. га в Тернопільській і Хмельницькій областях. Операційний директор «Мрії Агрохолдингу» Андрій Григоров так коментує тенденцію до збільшення площ посівів цієї культури: «У 2017 році ми вперше після дефолту посіяли цукровий буряк у Тернопільській області в рамках контракту з місцевим цукровим заводом, і результат нас задовольнив – при плановій врожайності 40 тонн з гектара ми отримали 48 тонн в залізковій вазі. Заплановані у 2020 році Агрохолдинг планує засіяти буряк на площі 20 тис. га».

Також, починаючи з нового сезону, «Мрія» планує поступово відходити від вирощування культур за мінімальною технологією clearfield і переходить до вирощування за класичними технологіями, що свідчить про підвищення культури землеробства. Це стало можливим, зокрема, завдяки суттєвому збільшенню парку техніки.

«Мрія Агрохолдинг» вже встиг зарекомендувати себе однією з найбільш інноваційних компаній у сільськогосподарському секторі. Ще минулоріч тут агрослово впровадили власну розробку – проєкт «Плантаж агронома». Який дав можливість усім агрономам отримувати доступ до інтерактивної мапи полів навіть без підключення до Інтернету та майже повністю відмовитися від паперової звітності. «Інновації для нас – це те, що дає змогу «Мрії» не тільки бути в тренді, а й значно оптимізувати ресурси, враховуючи становище компанії після дефолту, і спрощує виконання поставлених завдань», – наголошує Андрій Григоров. Тож у планах інновацій Агрохолдингу на цей рік – не лише і надалі вдосконалювати «Плантаж агронома», додаючи нові функції, а й розробити також «Плантаж інженера» для технічної служби «Мрії».

На початку року в компанії створено спеціальне управління агрономічної експертизи, яке буде шукати, відбирати і тестувати, а потім впроваджувати кращі світові практики в виробничі процеси. Наразі управління працює над тим, щоб у «Мрії» найближчим часом з'явилася власна лабораторія для аналізу ґрунтів і новий безпілотний літальний апарат, що дасть можливість отримувати максимально якісну інформацію про посіви.

Статистична панорама

- На 1 лютого 2018 р. загальне поголів'я свиней у сільськогосподарських підприємствах району становило 76,1 тис. голів (на 11,4% менше, ніж на 1 лютого 2017 р.), великої рогатої худоби – 2,0 тис. голів (на 0,1% менше), у т.ч. корів – 0,8 тис. голів (на 5,3% менше). У січні 2018 р. агроформування реалізували на забій 2,8 тис. ц худоби та птиці (в живій вазі), що на 54,0% менше, порівняно з січнем 2017 р. За рахунок скорочення кількості корів виробництво молока в сільськогосподарських підприємствах зменшилося на 18,5% і становило 2,3 тис. ц.
- На 1 лютого 2018 р. на підприємствах, що здійснюють зберігання та переробку зернових культур, і в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) було в наявності 64,2 тис. т зерна, або на 8,9% менше, ніж на 1 лютого 2017 р.
- У січні–грудні 2017 р. підприємствами району реалізовано промислової продукції (товарів, послуг) на 1706,3 млн грн, що становить 8,7% від загального обсягу реалізованої промислової продукції в області.
- Реалізація промислової продукції на одну особу в січні–грудні 2017 р. у районі становила 25360,2 грн (в області – 18433,2 грн).
- У січні 2018 р. будівельними підприємствами району виконано будівельних робіт на суму 2903 тис. грн, що становить 3,9% від загального обсягу в області.
- У січні 2018 р. підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням вантажних перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) виконано вантажообіг обсягом 3943,2 тис. ткм та перевезено 22,3 тис. т вантажів, що, відповідно, в 1,7 та 1,6 рази більше, ніж у січні 2017 р.
- Пасажирським транспортом фізичних осіб-підприємців виконано пасажирообіг обсягом 3391,6 тис. пас. км та перевезено 213,3 тис. пасажирів, що, відповідно, на 23,3% та 34,2% більше, ніж у січні 2017 р.
- Обсяг внесених з початку інвестування в економіку району прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) на 31 грудня 2017 р. становив 5487,6 тис. дол. США, що на 13,4% більше обсягів інвестицій, ніж на початок 2017 р., та в розрахунку на одну особу становить 81,9 дол. (в області – 42,8 дол.).

Головне управління статистики у Тернопільській області.

Людина і її справа

Духмяно пахне мамин хліб

Морозний березневим днем, йдучи сільською вулицею в Дубівці, відчуваю знайомих запах дитинства, що приємно лоскоче ніздрі. Щось обговорюють кілька літніх жіночок у вовняних хустках. «То Настя Думиха хліб пече, і смачний же він в неї виходить», – каже одна з них.

Такої господині, й справді, годі в навколишніх селах пошукати.

— У 1975 році з чоловіком Андрієм та дитями Миколою і Ніною переїхали у Дубівці. Тут у чоловіка багато родини, – розповідає Анастасія Петрівна. – Він пішов працювати механізатором до місцевого колгоспу імені Шевченка, а мене голова правління, нині вже покійний, взяв кухарем. Готувала я сніданки, обіди, вечері механізаторам, водіям, ремонтникам, буряківникам, конторським працівникам.

Знаючи радянської влади хліба не пекали, привозили з Тернополя або Збаража. У ідальні сільгосптовариства ТОВ «Агрокомплекс» я почала випікати пшеничний хліб. Зрідка, але із великим задоволенням печу житній, його дуже важко замісити. Але він дуже смачний і корисний, особливо влітку.

— Пані Настю, а на замовлення пеки?

— І не лише для людей з нашого села, але й з навколишніх, з Тернополя. Ближче до Великодня замовлень стає більше. Навчила пеки хліб за маминим рецептом і

Відома господиня-пекар Анастасія Дума з Дубівці

сусідів. Вони тепер постійно печуть хліб для власних потреб, бо мізерних пенсій вистачає хліба на ліки та розраховатися за газ і світло.

У мене трудовий стаж – понад 40 років, а пенсія невелика. Мій чоловік, Андрій Миколайович, хоч давно на пенсії, а ще працює механізатором у сільгосптоваристві. Скаржитися не звикли. Кожний коваль своєї діти. Побудували хату, кожний посадили виховали дітей, вони вищу освіту здобули. Вже маємо четверо онуків, мріємо дочекатися правнуків.

Ярослав БАЧИНСЬКИЙ. Фото автора.

Господарі хутора Анастасівка

Біля хутора Анастасівка, що поблизу села Довжанка, розкинулося перше у Тернопільському районі фермерське господарство «Клепак». Його господарі – Богдан і Ольга – хазяйнують на 50 гектарах родючої землі ще з 1991 року.

Тепер тут чимала охайна двоповерхова оселя, ангари для зберігання техніки, заасфальтоване подвір'я. Сини, Віктор і Володимир, разом із батьками будують господарський комплекс.

А на подвір'ї гелгочуть гуси, крикають ідокачки-підпуни, індуки, бігають кури – великі й карликові, в хліві порохкують і посопують маленькі поросята й кролики різної масті. Богдан Володимирович свого часу очолював Тернопільську обласну асоціацію фермерів і приватних землевласників, був нагороджений медалью «Фермерська слава». Її вручив голова Всеукраїнської асоціації фермерів та приватних землевласників, наш земляк із Добровілля Заліщицького району Іван Томич. Саме з ним, а також із керівником ФГ «Айча» Лановецького району Іваном Гурком, Ігорем Подольським із Великих Бірок, зборівськими газдами Василем Кравчуком, Василем Табакою, Леонієм Огородником, братами Степаном та Ярославом Древниць-

кими, Богданом Григорошуком зі Збаражчини вони започаткували фермерський рух на Тернопіллі.

Ольга Клепак за фахом торговельний працівник, за покликанням – зоотехнік, ветеринар, біолог, зоолог. Розводить декоративних курей, качок-шипув, індиків.

Господиня розповідає, що птахи невивагливі, морози їх не лякають, у їжі неперебірливі.

— Екзотика все більше приваблює людей, – каже пані Оля. – Таку птицю виходить для утримання не тільки у дворі, а й у помешканнях, інколи задля того, щоб висиджували фазанів, павичів, цесарок та інше птаство.

А ще Богдан та Ольга Клепаки доглядають пасіку, виплекали фруктовий сад, живуть у міцному сімейному союзі понад 35 років, виховали трьох дітей, дочекалися гарних онуків.

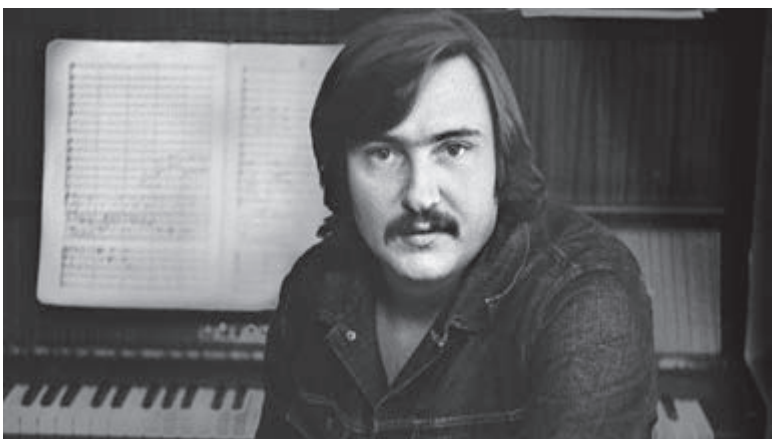
Ярослав БАЧИНСЬКИЙ. Фото автора.

Ольга Клепак з цанком карпатської гірської породи Яшкою серед свого птаства

Особистості

Володимир Івасюк: той, хто знайшов червону руту

Видатний українець, який прожив лише 30 років, за своє коротке життя написав 107 пісень, 53 інструментальних твори, створив музику до кількох спектаклів. У 1970 році склав композицію «Червона рута».

Окрім цього, Володимир Івасюк — професійний медик, скрипаль, чудово грав на фортепіано, віолончелі, гітарі.

Народився Володимир Івасюк 4 березня 1949 року в місті Кіцмань на Буковині в родині вчителів Михайла Івасюка і Софії Карякіної. У 1964 році Володимир написав першу пісню «Колискова» на вірші батька.

У рідній школі створив дівочий вокальний ансамбль «Буковинка». Друзи, а потім і музичні критики називали цей «проект» Івасюка радянським «Beatles».

Якось разом з товаришами розважався у парку рідного Кіцманя. Звідки виникла ідея вдягнути на голову гіпсового погруддя Леніна чийого картузика, достеменно не відомо. Але так витевнено на той час жорстоко карали, тож хлопці поспішили якомога швидше зняти картуз з Ілліча. Поспіх при-

звів до того, що незакріплене погруддя впало. Усім вдалося врятувати, а Володю «застакали» на гарячому. Покарання не забарилося — 15 днів в міліції, питання про вигнання зі школи та невідану атестату Володимир, який мав отримати золоту медаль!

Аби сина не цькували, 1966-го сім'я переїхала до Чернівців, де він вступив до державного медичного інституту, але був відрахований «за участі в політичеському інциденті». Влаштувався працювати на завод «Легмаш» слюсарем. Під псевдонімом «Весняний» надіслав на обласний конкурс пісню «Відлітали журавлі» на вірш В. Миколайчука та «Колискова для Оксаночки» на власний вірш.

1970 — Володимир Івасюк створив пісні «Червона рута» й «Водограй», які 13 вересня вперше виконав з Оленою Кузнецовою у програмі Українського телебачення «Камертон доброю настрою». Путівку в жеріття (післями Назарій Яремчук, Василь Зінкевич).

1971 — режисер Роман Олексів зняв у місті Яремча український музичний фільм «Червона рута», в якому головні ролі виконали Софія Ротару і Василь Зінкевич. У фільмі звучить багато пісень Івасюка.

«Французи, італійці, росіяни і всі інші народи співають своїми мовами, і їх ніхто не називає націоналістами.

А ми, українці, вже з коліски стаємо націоналістами, якщо матері співають нам українські колискові.

Тому нас перевиховують у концтаборах!

Українець перестає бути націоналістом аж тоді, коли зневажає свою мову, пісню, національну традицію, любить усе, крім свого рідного»

Володимир Івасюк

«Червона рута» перемогла на першому Всесоюзному фестивалі «Пісня-71». На завершальному концерті в Останку, Василю Зінкевичу і Володимир Івасюк у супроводі естрадно-симфонічного оркестру під керівництвом Юрія Силантьєва. Текст і ноти «Червоної руті» опублікував тижневик «Україна».

1972 — В. Івасюк переїхав до Львова. Там навчався в медичному інституті й працював студією у консерваторії на підготовчому відділенні. Львів — місто, яке дало початок новому етапу в житті композитора.

Тут він пише понад сімдесят пісень, романсів, балад, які стають основою його творчості. На превеликий жаль, воно стало і останнім на його короткому життєвому, творчому шляху.

1975, серпень-вересень — у селі Розтопи на Буковині зняв фільм «Пісня завжди з нами», в якому Софія Ротару виконала шість пісень Івасюка.

А ще у 1975 році в Естонії була відзнята кінострічка «Смерч на вівсях». Цей фільм вийшов лише на естонських екранах, оскільки в

кончил життя самоубивством».

Втім, усі факти вказували на зворотнє: вбивство закованої пари, котра стала свідком того, як невідомі під руки вели Володимира майже через два тижні після зникнення аж у Рівному на вокзалі, від загиблого: чисельні переклади, стислі очі; відірвані гудзики на одязі... Вочевидь, це було вбивство, в якому брали участь співробітники КДБ.

Точна дата його смерті невідома... Похорон Володимира Івасюка на Личаківському цвинтарі у Львові того часу у творчість композитора у СРСР фактично було накладено заборону. А українці щодня приносили гори живих квітів на могилу. Влада не дозволяла встановити пам'ятник, і лише в 1999 році вдалося це зробити.

Ніколи не спинити пісень, які течуть, мов вода бистра з високіх гір Карпат, і переливається спів водограями, в'ється вздовж квітучої черемшини, та високо в горах, в чарівних лісах квітне червона рута, даруючи світу свої черви...

Це і є пам'ятник Володимирі Івасюку...

Дмитро ДЗЮБА.

Символ героїчної боротьби

5 березня 1950 року пішов із життя Роман Шухевич (він же — Тарас Чупринка, Тур, Роман Лозовський, Чернець, Туча, Степан, Щука, Дзвін) — визначний український політичний, військовий діяч. Голова Генерального секретаріату Української головної визвольної ради (УГВР), голова провладу Організації українських націоналістів (ОУН) в Україні. Роман Шухевич — одна з найвидатніших постатей національно-визвольної боротьби 30-50-х років.

Роман Шухевич народився у Львові 30 червня 1907 року. Його дитинство минуло у містечку Краківці Яворівського повіту на Львівщині. Там же закінчив народну (початкову) школу. З 1917 по 1925 р. навчався у філії Львівської академічної гімназії. Під час навчання Роман мешкав у Львові, у своєї бабусі Герміни Шухевич, де і познайомився з тодішнім командантом УВО Євгеном Коновальцем. У вересні 1926 року Роман Шухевич вступив до Львівської політехнічної академії на державно-мостовий факультет. У 1928-1929 рр. відбував військову службу в польській армії. Як студента, його підразу ж направили в старшину школи підручників, але через деякий час звільнили з причини політичної ненадійності. У 1934 р. закінчив університетські студії зі званням інженера.

Будучи членом пластової організації, вже в старших класах гімназії мав зв'язки з членами УВО. Після навчання долажив до діяльності Команди УВО виконав атентат на польського шкільного куратора Станіслава Собінського.

Через два роки після створення ОУН, у 1930 р., Романа Шухевича призначено бойовим референтом Крайової екзекутиви. Під його керівництвом у Галичині у відповідь на пацифікацію відбулися масові саботажні акції, організовано серію експропріаційних нападів. Найголовнішим бойовим актом ОУН у 1931 р. було вбивство польського посла

до Сейму Тадеуша Голуфки, яке звісно ж організував бойовий референт КЕ ОУН Роман Шухевич-Дзвін. У червні 1934 р. у зв'язку з убивством міністра Б. Перацького поліція провела масові арешти. Після звільнення з концтабору у 1938 р. у м. Хусті разом із провідними членами ОУН Р. Шухевич створює Генеральний штаб Національної оборони Карпатської України.

Із початком війни у 1939 р. в Україні сформовано цілком нову політичну ситуацію, що вимагала нових форм боротьби за державну незалежність. Навесні 1941 р. Проводові ОУН вдалося домовитися з верховним німецьким командуванням про вишкіл української військової частини (Ухревінської легіон). Р. Шухевич добровільно погодився очолити один із підрозділів з розрахунком, що у майбутньому легіон може стати базою для формування української армії. Після проголошення 30 червня 1941 року Акта відновлення Української Держави весь Провід ОУН було арештовано німецькою владою. Роману Шухевичу вдалося уникнути ув'язнення. У 1943 р. на III Надзвичайному Великому

Зборі ОУН його одногосло Бюро ОУН і призначено головним командиром УПА.

З метою об'єднання й консолідації всіх національно-державницьких сил українського народу в боротьбі за державну незалежність України в липні 1944 р. з ініціативи ОУН і УПА та особисто Романа Шухевича скликав Великі Збори, на яких відбулися представники діючих в Україні політичних організацій та середовищ, в результаті наради створено Українську Головну Визвольну Раду. Військовим органом УГВР став Генеральний секретаріат, Головою якого обрано Романа Шухевича-Лозовського. Його також затверджено на посаді Секретаря Військових справ і Головного Командувачем УПА.

5 березня 1950 р. він загинув героїчною смертю у підпільній хаті у с. Білогорща біля Львова під час бою з московськими окупантами.

Шухевича хотіли взяти живим, щоб потім публічно судити і привселюдно стратити. Утім 43-річний генерал-хорунжий не збирався здаватися. У перестрілці він застрелив майора МДБ. Важко поранений автоматною чергою, Роман Шухевич вистрелив собі у

скроню. «Батько лежав на правій стороні обличчя було видно слід кулі, а під грудьми було три рани, на голові, порубане кувалдою отвором, — обрублене волосся. Значить, застрелився, подумав я», — згадував син головнокомандувача Юрій Шухевич, на той час уже радянський в'язень, якого привели для впізнання тіла. За операції з захоплення Шухевича чимало офіцерів і вищих чинів

МДБ отримали стягнення і навіть позбулися посад. Нагороду отримав лише автоматник, якому приписали смерть командувача УПА. Сержант отримав тисячу карбованців. Існувала легенда, що тіло Шухевича забальговували й відправили в Москву. Таким його показали Сталіну. Той наказав тіло спалити, а попел розвіяти над Збручем. Навіть мертвий Шухевич був страшний для совєтської імперії, і тому не мав права поховання.

Ася рідина Романа Шухевича була репресована. У 1945 році НКВС заарештував дружину, матір, батька, сестру, сина Юрка і доньку Марію. Всіх згодом заслали за Урал, а сина і доньку передали до спеціального будинку на Донбасі «на перековку». Юрій Шухевич провів у радянських таборі 41 рік і вийшов на волю лише у 1989 році. Суперечки довкола постаті Романа Шухевича тривають дотепер. Навіть через понад півстоліття після своєї смерті разом із іншими борцями за свободу і незалежність України Шухевич залишається чималим подражником для часадків сталінських пропагандистів, які час від часу фабрикують все нові й нові псевдосенсаційні справи про «зверства бандерівцев», намагаючись хоч якось очорнити образ Героя України.

3 архівів СБУ

ВОНИ СТАЛИ ПРИКЛАДОМ БЕЗКОРИСЛИВОЇ ЛЮБОВІ ДО БАТЬКІВЩИНИ

Намагаючись описати події національно-визвольного руху в селі Домаморич і безпосередню участь у ньому тамтешніх жителів, наші дослідники-кореспонденти на трапели на низку кримінальних справ, які продовжують та доповнюють одна одну. Передусім, це змовлено адміністративним поділом області на той час, структурою ОУН-УПА на Тернопільщині та специфікою їх діяльності. Так, до Тернопільської округи ОУН належали 17 районів, об'єднаних у три надрайони – Кременецький (Вишнівський, Великодільський, Великий Бірки, Великий Глибочок, Залізі, Зборів, Козлів, Микулинці) та Скалатський (Гримайлів, Збараж, Нове Село, Підволочиськ, Скалат). Кожен район поділявся на підрайони, які охоплювали кілька межуючих сіл. Враховуючи, що державний адміністративний поділ дещо відрізнявся від поділу підпільників, на одній території в ході виконання поставлених завдань могли перетинатися кілька різних підрозділів ОУН-УПА.

Після опрацювання архівних матеріалів та їх систематизації нами описано діяльність одного з підрайонів ОУН, а також його окремих осередків у селах: Домаморич, Довжанка, Забойки, Почапинці, Козлів, Кутківці, Проняч, частково Озерна, Покропивна та Великий Глибочок.

А РОЗПОЧНЕМО МИ З ДОМАМОРИЧА

У період 1939-1948 рр. національний склад села був здебільшого українським, а не польським. Певною мірою це й пояснює той факт, що, порівняно з іншими селами, історичний потенціал був значно вищим, відповідно й національно-визвольна боротьба відбувалася активніше, що, своєю чергою, призвело до арешту, репресій, убивства великої кількості людей. «Першопродіями» були учасники місцевого осередку ОУН, або, як його ще називали підпільники, «Станція номер 4» чи «Славня». Фактично, осередок нарадився у 1939 році. Протягом 1939-1943 рр. його керівниками були Петро Йосипович Горішний (інформація відсутня), Микола Павлович Васильків, 1912 р. н. (Ще під час пацифікації восени 1930 року був заарештований як патріот і доправлений до тернопільської тюрми. Під час німецької окупації був членом місцевого активу, обіймав керівну посаду в сільській управі. Під час відступу німців у березні 1944 року, побоюючись розправи з боку советів, разом із дружиною змушений був втікати на Захід. Відомо, що в травні 1949 року сім'я потрапила до Америки. Помер у березні 1981 року в Каліфорнії), Степан Якович Стойко (інформація відсутня) та Степан Сторчак (родом із Київщини, служив у лавах Червоної армії. Під час відступу радянських військ улітку 1941 р. потрапив у полон. Невідомо, як йому вдалося звільнитися, але в період німецької окупації проживав у с. Домаморич. Після повернення радянської влади з села виїхав, імовірно, повернувшись на батьківщину).

У травні 1940 року до села приїхав Михайло Захарович Ястребецький. Він родом із села Козлів, протягом 1940-1941 рр. працював дяком у церкві села Домаморич. Користувався авторитетом серед місцевого населення, вважався освіченою та мудрою людиною. За період роботи в селі підібрав коло спілкування серед місцевих політично підкованих і патріотично налаштованих чоловіків, які користувалися авторитетом серед односельців. Так, підтримував товариські стосунки з Михайлом Григоровичем Демборинським (1904 р. н.), братами Михайлом Яковичем (1903 р. н.) та вже згаданим Степаном Яковичем Стойками, Степаном Федоровичем Ладікою (1909 р. н.), Миколою Павловичем (1923 р. н.), Петром Йосиповичем Горішнім, Федором Степановичем Касперським. Уже працюючи у відділенні пошти у Козлові, не забував про приятелів-однодумців та приїжджав час від часу в Домаморич. Як правило, такі зустрічі відбувалися у когось удома або ж у приміщенні місцевого клубу. Так було й цього разу. У домі П. А. Ониськіва організували дискусійний вечір на суспільно-політичні теми. Ястребецький розповідав, що в області створюють відділення ОУН. Пояснював, що долучаються усі свідомі громадяни, що таке об'єднання — це єдиний правильний шлях побудови вільної України. Після цього запропонував окремим членам «дискусійного клубу» (Демборинському, Миколі Стойку та Касперському) вступити в ОУН та повідомити, що всі інші вже тривалий час є членами організації. Побоюючись, але перейнявшись палкою промовою Ястребецького про силу ОУН, про можливість створити незалежну державу, чоловіки погодилися. Ястребецький пояснив «новобранцям», що він є керівником районного осередку ОУН, їх відділення називається «Станція номер 4», або «Славня», стілічним є П. Й. Горішний. Коротко пояснив завдання, які стоять перед ОУН загалом та безпосередньо перед «Славнею».

Відтоді регулярно проводили подібні збори членів організації. Раз на місяць із району надсилали просвітницько-пропагандистський бюлетень «Вісник», який члени «Славні» розповсюджували серед місцевого населення. Під виглядом збору податку для німецької адміністрації здійснювали збір харчів, провізії та коштів для УПА. Так, з матеріалів кримінальної справи стає відомо, що влітку 1943 року зібрано та передано УПА 600 злотих.

Також, члени ОУН звертали особливу увагу на патріотичне просвітлення та виховання місцевого населення, а особливо молоді. Окрім розповсюдження бюлетенів, налагодження роботи місцевої «Просвіти» та багатьох інших кроків у цьому напрямку, встановлено пам'ятний хрест та проведено інші облаштувальні роботи. 28 серпня 1943 року, на храмовий празник Успіння Пресвятої Богородиці, відбулося святкове Богослужіння у церкві. Окрім місцевих націоналістів, на ньому були присутні керівник районного осередку ОУН Ястребецький та підрайонний провідник УПА «Летючий» (згаданий у матеріалі про національно-визвольний рух у с. Забойки). По завершенні Богослужіння «Летючий» звернувся до священника з проханням освятити меморіал. Проте той злякався та відмовив. Миколі Стойку, який був керівником церковного хору, вдалося перекопати священика побороти страх і прохати про проведення святкового Богослужіння у церкві. Після завершення офіційних заходів, місцеві ще довго не покидали кладовище, обговорюючи почуття та побачення, незважаючи на тісні окупантські лежачки, під загрозою розправи, пішли на такий відважний крок... Безумовно, цей важливий для патріотично виховання населення вчинок був високо оцінений націоналістичним керівництвом на районних зборах у Козлові.

Громада села біля осучасненої могили Січових Стрільців

У серпні 1943 року в село вкотре завітав Михайло Ястребецький. Після зборів він повідомив Михайлові Демборинському, що районним повідомив Михайлові Демборинському про призначення його станичним місцевого осередку. Демборинський мав за честь таку довіру керівництва й погодився. Також Ястребецький повідомив, що незабаром німці будуть відступати, а це є сприятливою умовою для побудови української державності. Завданням українських націоналістів у тій ситуації було здійснення законспірованої діяльності, спрямованої на вигнання одного окупанта та протистояння іншому. У зв'язку з цим, районний провідник попередив, що можливий перехід до збройного протистояння з ворогами. Тому необхідно запастися зброєю. Очевидно, вказівку керівника районного осередку взяли до уваги, оскільки в одній із кримінальних справ збереглися документи, згідно з якими в с. Домаморич було озброєно 2 гвинтівки, 2 обрізи та декілька гранат різних

найменувань. Крім того, відомо, що одну гвинтівку та одну гранату Ф-1 місцевої ОУНівці передали керівнику підрайонного проводу УПА «Летючому».

Також Ястребецький дав нові завдання для продовження ефектної боротьби. На базі місцевого клубу активно функціонувала читальня «Просвіти», її відвідувачами були представники місцевої молоді, серед якої й вибирали найнадійніших для поповнення рядів патріотів. У період 1943-1944 рр., аж до повернення советів, тривав активний процес виконували функції зв'язкових, посылних, агітаторів. Районний осередок організував записи молодих дівчат-членів ОУН на курси стенографісток та медсестер, після закінчення яких вони мали застосовувати здобуті навички у практичній діяльності ОУН та збройній боротьбі УПА. Архівні матеріали свідчать про те, що серед патріотів побувала думка, ніби радянська влада не повернеться на терени Галичини, а зупиниться на старих кордонах (по річці Збруч). Проте не так сталося, як гадалося...

У квітні 1944 року на Тернопілля повернулися радянські війська, а з ними й радянська влада, каральні органи, репресії... У звільненні Тернопільщини, а потім і Львівщини, брала участь 148 Чернігівська стрілецька дивізія. Після завершення боїв частину військових залишили в Тернополі для підтримання порядку та насадження нового-старого радянського ладу. Разом із ними залишилися й співробітники контррозвідки «Смерш», які були прикомандировані до цього бойового з'єднання для виконання своїх завдань.

Провою бойової своєї наданням для законання своїх завдань. Відважні шпигунів і їх пособників, співробітники «Смершу» отримали оперативну інформацію про діяльність «Славні». І почалися арешти...

7 червня 1944 року заарештували М. Г. Демборинського, М. Я. Стойка, С. Ф. Ладіку. Головним і єдиним доведеним аргументом проти них був факт встановлення згаданого мергенеру Січових стрільців.

11 листопада 1944 року військовий трибунал військ НКВС Тернопільської області визнав їх винними та засудив: Демборинського до розстрілу (проте апеляція змінила вирок на 25 років таборів), Стойка та Ладіку — до 15 років таборів.

Про подальшу долю героїв нашої розповіді відомо, що Михайло Демборинський помер 07.09.1945 року в Іркутській тюрмі. У нього залишилася дружина, Марія Теодорівна, 1907 р. н., та син Василь, 1930 р. н.

Михайло Стойко відбував покарання в Карагандинській області (Казахстан). У зв'язку із переглядом справи, у 1954 році термін відбуксування карання зменшено на 10 років. Звільнений з табору 25.01.1955 року. В 1956 повернувся до м. Тернополя, де й проживав із сім'єю та працював у взуттєвій майстерні до виходу на пенсію у 1969 році.

Степан Ладіку помер 11 жовтня 1945 року на пересильному пункті у Харківській області. Його дружина, Марія Іванівна, 1916 р. н., та донька Дарина, 1937 р. н., більше не бачили чоловіка та батька.

Наприкінці радянської доби й на зорі незалежності справи багатьох невинно засуджених і замордованих переглядали та виносили справедливий вирок — «невинний». У 1989 році прокуратура Тернопільської області повторює дослідження матеріалу справ героїв нашої розповіді та виправдала їх, на жаль, посмертно.

Звісно, це запізниле визнання не приносить втіхи родинам героїв, які віддали своє життя за Україну... Можливо, хтось скаже щось на кшталт: «А для чого?», «Чого вони добились?» «Чи вартувало воно того?» Вартувало! Навіть не прикраса, то, як мінімум, вони стали прикладом для прийдешніх поколінь безкорисливої любові до Батьківщини. І для тих, які продовжили їхню справу в буремних 40-х, і для представників дисидентського руху 50-70 років, і для тих, які здобували незалежність в 1991 році, і, звичайно ж, для тих, хто, не шкодуючи себе, кидався з палкою та дерев'яним щитом на озброєних беркутівців на Майдані в лютому 2014 р. І хто знає, можливо, якби не їх жертва, були б ми не представниками волелюбного народу, а заляканими вівцями, в яких основний інстинкт — стадний, а однією з основних потреб є наявність пастуха, який буде нас гнати куди заманеться йому — хоч до хліва, а хоч на забій.

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА:

Постановою Ради Народних Комісарів СРСР від 19 квітня 1943 р. «Смерш» («Смерть шпідіоном») виокремлено з управліня особливих відділів НКВС. Тією ж постановою були створені управління контррозвідки «Смерш» НКВМФ СРСР і відділ контррозвідки «Смерш» НКВС СРСР. Очолив відомство Віктор Абакумов. Було вирішено, що нова структура перебуватиме в складі наркомату оборони і підпорядковуватиметься безпосередньо Сталіну. Фактично, «Смерш» виконував ті ж завдання, що і колишнє управління особливих відділів НКВС СРСР. Створена в умовах Другої світової війни структура мала боротися зі шпигунами, які Ні-

меччина засилала в тил Радянської армії. Проте агентів «Смершу» використовували й для створення агентурних мереж у лавах різних антирадянських організацій, таких як УПА, Союз білоруської молоді, Націонал-соціалістська трудова партія Росії, прибалтійські рухи опору та інші. Агентів цих організацій називали сексотами (скорочення від рос. секретный сотрудник). Таким чином, окрім очевидних успіхів у боротьбі проти іноземних розвідників «Смерш» здобув у роки війни зловісну славу внаслідок створення системи репресій проти мирного населення, яке було в окупації або на примусових роботах у Німеччині. Підставою для масових

арештів і розстрілів військових і цивільного населення слугувала найменша підозра (часто надумана) у співпраці з іноземною розвідкою. Також «Смерш» активно знімався перевіркою колишніх радянських військовополонених і репатріантів у організованих із цією метою спеціальних фільтраційних таборах (було перевірено понад 4 млн осіб). Після перевірки майже людиною було відправлено до таборів спеціальних фільтраційних таборах (було перевірено понад 4 млн осіб). Після перевірки майже людиною було відправлено до таборів спеціальних фільтраційних таборах (було перевірено понад 4 млн осіб). Після перевірки майже людиною було відправлено до таборів спеціальних фільтраційних таборах (було перевірено понад 4 млн осіб).

Тема тижня

Борітеся — поборете!

Т. Г. Шевченко

3 березня 2018 року з нагоди 204 річниці від дня народження Тараса Григоровича Шевченка в приміщенні районного будинку культури провели конкурс читців Шевченкової поезії «Борітеся — поборете». Участь у конкурсі взяли заклади клубочуки із 19 сіл району: Драганівка, Петрівці, Чернелів-Руський, Великий Ходачків, Великий Глибочок, Ігровиця, Ясипівка, Лущка, Смики, Печери, Почапінці, Малий Ходачків, Велика Березовиця, Настасів, Костянтинівка, Велика Бірки, Сборне, Забойки, Плотича, Буцнів, Чистилів.

Після обговорення журі конкурсу прийняло рішення нагородити дипломами та сувенірами учасників конкурсу у номінаціях:

«Аматорські колективи»

Дипломом I ступеня – гурток художнього слова клубу села **Чистилів**, керівник Надія Ремус.

Дипломом II ступеня – дует будинку культури села **Буцнів**, керівник Роман Коломієць.

Дипломом III ступеня – гурток художнього слова «Народне джерело» клубу села **Почапінці**, керівник Оксана Іграс.

«Виконавці-аматори»

Дипломом I ступеня – Ілону Лаврів (БК с. **Великий Глибочок**, керівник Роман Винник).

Дипломом II ступеня – Оксану Шульку (БК с. **Велика Березовиця**, керівник Надія Слобода).

Дипломом III ступеня – Оксану Погоду (БК с. **Чернелів-Руський**, керівник Людмила Мита).

«Мистецька надія»

Дипломом I ступеня – Артура Галатибу (БК с. **Ігровиця**, керівник Юлія Чупик).

Дипломом II ступеня – Анну Осаулко (клуб с. **Костянтинівка**, керівник Олександра Пандус).

Дипломом III ступеня – Йосипа Каспрука (БК с. **Плотича**, керівник Ірина Каспрук).

Відділ культури щиро вітає переможців і дякує всім учасникам та організаторам районного конкурсу.

Героям слава!

«Небесна сотня — то в серцях вогонь, що гаряче палав за Україну»

*Страшно впасти у кайдани,
Умирати на волі.
А ще гірше — спати, спати.
І спати в неволі.*

Т. Г. Шевченко

Організатори — завідувач бібліотекою-філією Ольга Беркета та завідувач клубом Ігор Коваль.

Поблагословив поминальний захід отець **Орест Глубіш**, який наголосив, що маємо пам'ятати героїв Небесної сотні, полеглих за те, щоб ми вільно жили на своїй благодатній землі. Він запросив присутніх до спільної молитви.

Відтак розпочалося дійство, ведучими якого були **Мар'яна Білоус і Тарас Хоптян**. Поетичні рядки звучали у виконанні **Юлії Сівінської, Вікторії Драгун, Руслана Юника, Мар'яни Білоус, Тараса Хоптяна, Дмитра Радика, Івана Чорного, Юлії Слабичької, Олександра та Вадима Білоусів**. Пісні «Пливе кача по Тисині», «Пісня про Україну» виконало тріо — **Ігор Коваль, Ярослав Літвінюк, Михайло Карпишин**. Захід супроводжувався демонстрацією відео про події на Майдані. Також викладач технічного коледжу **Ольга Володимирівна Літвінюк** показала присутнім комп'ютерну презентацію «Герої Небесної сотні — наші земляки». А запрошений учасник Революції Гідності **Михайло Карпишин** поділив спогадами про ті події.

На завершення заходу бібліотекар **Ольга Беркета** звернулася до учасників: «Ми віримо, що просників кров народить нову Україну. Герої не вмирають, бо хто вмирає в боротьбі — в серцях живе вічно. **Пам'ятаймо Небесну сотню, згадуймо її у щоденних молитвах».**

До слова, в бібліотеці влаштували книжкову виставку «Слава Україні та її героям». Це — історія про взаємодопомогу, силу, мужність, натхнення і любов.

Ольга БЕРКЕТА, завідувача бібліотекою-філією с. Івачів Долішній.

Небесна сотня! Воїни світла! Славні сини і доньки України, які у найважчий для неї час віддали за неї найдорожче — своє життя. І тепер з високої вічності споглядатимуть за нами та нашими вчинками — чи не схилили, чи пам'ятаємо, чи вміємо бути вдячними.

У бібліотеці-філії с. Івачів Долішній провели годину пам'яті, під час якої вшанували загиблих на Майдані.

Традиції

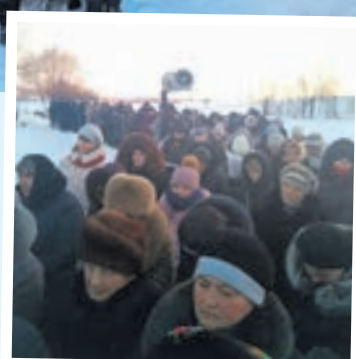
Хресна хода у Малому Ходачкові

У дні Великої седмиці люди приходять до церков на відправу Хресної дороги. Це особливий тип Богослужіння, коли згадують страждання Ісуса на хресті. А участь у Хресній дорозі прирівнюють до страждання Хресного шляху Ісусом у Єрусалимі.

Уже другий рік поспіль у Малому Ходачкові організує Хресну ходу духовенство Тернопільської вищої духовної семінарії ім. Патріарха Йосипа Сліпого. Цього року вона була проведена в неділю, 4 березня. Мисливці дійсно. Цього року вона була проведена в неділю, 4 березня. Мисливці дійсно. Цього року вона була проведена в неділю, 4 березня. Мисливці дійсно.

Великий Хрест, який є символом страждань Спасителя, від стачії до стачії Хресної дороги несли представники різних суспільств — священники о. Василь Сліпчук, о. Богдан Заблоцький, о. Іван Козир, о. Іван Яцик, о. Ігор Драпак, члени церковного комітету, учасники церковного хору, спільноти «Матері в молитві», представники місцевої влади, вчителі та вихователі, медики, соціальні працівники, члени дитячої Марійської дружини, Вівтарної дружини, жителі села.

Після Хресної ходи до присутніх звернувся о. Ігор Драпак, який, зокрема, наголосив, що в такий складний для Бога та любов один до одного можуть принести мир нашій державі.

Добрі справи

Творча акція «Від серця до серця»

Сьогодні десятки тисяч патріотів нашої держави захищають на переможній свободі, незалежності та територіальній цілісності України.

В рамках тижня соціально-психологічної підтримки на тему «Бути Людиною» у Почапинській ЗОШ І-ІІІ ст. відбулася творча акція «Від серця до серця».

У ньому взяли участь учні 11 класу. Майбутні журналісти з випускником — практичним психологом школи — Світланою Анаголювню Піговською — вже не

вперше беруть участь у благодійних справах.

Співорганізатор акції, бібліотекар сільської читальні Христина Баран, запросила на захід учасника бойових дій Юрія Барана, який поділився спогадами про своє перебування на сході України.

Спільними зусиллями дітей та батьків були сформовані подарункові набори, які передадуть бійцям, аби зігріти їхні серця нашою любов'ю.

Христина БАРАН, бібліотекар бібліотеки-філії с. Почапинці

З днем народження, Подільське СЛОВО!

4 березня – важлива дата для нашої редакції. Уже 51 рік тому світ побачив перший випуск газети, яка тоді мала назву «Шляхом Ілліча». Змінювалась назва, редактори і журналісти, які віддали районці роки натхненної праці, але беззаперечним в історії видання є те, що кожен із них, незалежно від терміну роботи, залишив свій слід в історії рідного краю.

Сьогоднішнє «Подільське слово» зусиллями своїх видавців стало ближчим до людей, перетворилося на інструмент, який єднає громаду. Від першого редакційного світанку і до сьогодні газета крокує пліч-о-пліч із жителями Тернопільського району. Роки змінювали обличчя газети, стиль її матеріалів, якість друку. Проте залишилися добрі традиції, започатковані ще в далекому минулому. Вони і є підґрунтям для подальшого розвитку та вдосконалення редакційної роботи.

За час існування видання працівники редакції писали історичний літопис нашого району — його історію, традиції, відтворювали долі як славетних земляків, так і звичайних трудівників, талантами і працею яких примножується і твориться добра слава Тернопільського краю. За більш ніж п'ять десятиліть газета «Подільське слово» пройшла довгий і тернистий шлях, незмінно будучи бажаним гостем та другом читачів. Вона була і залишається цікавим і чесним співрозмовником, мудрим порадиником, яскравим публіцистичним словом якого завжди спонукає до роздуму, формуючи громадську думку.

Сьогодні ми публікуємо наше чотирікденне видання, передплатне до роздуму та партнерує громадські діячі. Адресу редакції, підтримку, позитивні відгуки, ініціативу та інформацію для наших редакційних матеріалів. Сподіваємося, що ще багато років ми радуватимемо вас цікавими та об'єктивними новинами з життя рідного краю. Спасибі, що залишаєтеся з нами!

З повагою – колектив газети «Подільське слово».

♥ **З любов'ю до вас!**

Шкільний меридіан

Чи можна навчитися любові?

Терпеливість. Лагідність. Милосердя. Прощення. Співчуття. Жалість. Доброта. Щирість. Приємно, якщо хтось виявляє ці риси за різних обставин щодо нас. Адже кожен хоче уваги, любові, теплоти. Однак багато з нас часом бояться чи не хочуть зізнатися навіть собі, що не дарують любов, проте всім серцем цієї любові прагнуть.

вічно. Відкривши Святе Писання, учні пригадали, з якої розповіді починається Біблія (про створення світу); знайшли відповіді на запитання: навіщо Бог створив світ (бо мав багато любові в Собі), чому Бог створив людину (щоб поділитися з нею любов'ю і навчити її любити), чи правда, що любити — це слухати Бога; з'ясували, чому вчить єдиний Авраама, який не любив його, що ладен був убити? Розповіли історію життя Йосипа — сина Якова, якого брати продали у неволю до Єгипту, і який згодом, ставши другим після правителя цієї держави, врятував усю свою родину від голодної смерті, забувши образи.

Світлана Баран, учні склали для дітей багатозначний пальчиків сердечко, показуючи Богові, як вони люблять його, веселили іграшкову мавпочку, яка чомусь засумувала, мовою жестів показували, як вони люблять його, і знайомили з мовою жестів. Цікавою та пізнавальною була частина уроку, яка називалася «Зернинка любові». Основний її зміст — любов і частка не купити за гроші, вони проростають із насіння у душі з лагідним серцем, чистою совістю, ширкою вірою. Кожна дитина, доповнюючи

одну одну, пояснила, що ж означає любити (захистити землю від ворогів, любити Батьківщину, допомагати людям, рятувати життя, любити свою родину, народ і наші традиції, берегти природу, любити Бога, бо Він так полюбив нас, що віддав Сина Убогого за нас; любов — це не тільки слово, а це дія, це робота, це творити добро для людей, ділитися, дарувати)...

Наприкінці уроку учні разом з учителькою Світланою Гоч посадили у скляночки з родючою землею різне насіння, полили та будуть очікувати, коли з'являться ніжні паростки. А кожному з гостей подарували цукерки і з любов'ю виготовлені сердечка. Дякуючи за крию і з любов'ю виготовлені сердечка, голова Тернопільського районного методичного об'єднання вчителів основ християнської етики Любов Венета, сказала: «Лише той може навчити любові, самопожертви, хто сам любить. Педагог Світлана Гоч у час АТО на сході нашої держави десятьки місяців, ризикуючи життям, побувала в волонтерських місіях там, де нині ллється кров, де виборюється соборність України. Тому кожне слово про любов, промовлене цією жінкою, підтвержене її життям...»

Галина ЮРКА – ТРП «Джерело». Фото автора.

Навчально-методичний тренінг для вчителів німецької мови

У рамках заходів українсько-німецького року мов на запрошення методиста іноземних мов відділу освіти Тернопільської РДА Марії Андріївни Пукач та заступника директора НВК «Мишковицька ЗОШ І-ІІІ ступенів-ДНЗ» з методичної роботи Алли Павлівни Озерянської 26 лютого 2018 року на базі НВК відбувся навчально-методичний тренінг «Мультимедійні електронні засоби та інструменти навчання німецької мови».

Його провів завідувач кафедри німецької філології та методики викладання німецької мови Тернопільського державного педагогічного університету доцент Іван Ярославович Яцюк.

Учителі району ознайомилися із можливостями використання мережі Інтернет для урізноманітнення форм і методів роботи на уроках німецької мови, мультимедійними матеріалами, квестами, навчальними мобільними додатками, електронними навчальними програмами (наприклад, Voki – «лістівка, яка говорить»). Учасники інструментарію розробили І. Я. Яцюком.

Після проведення тренінгу відбулася зустріч з учнями 9-11 класів із профорієнтаційною метою. Старшокласникам розповіли про умови вступу та особливості навчання на факультеті іноземних мов, перспективи після закінчення університету, можливість перебування у Німеччині та навчання в Австрії. Вищою метою є професійне проведення тренінгу. Сподіваємося на подальшу співпрацю.

А.П. ОЗЕРЯНСЬКА, вчитель німецької мови, заступник директора НВК «Мишковицька ЗОШ І-ІІІ ступенів-ДНЗ».

ПОНЕДІЛОК 12 БЕРЕЗНЯ

UA: ПЕРШИЙ
06.00, 12.15 XII Паралімпійські зимові ігри. Лижні гонки. Чоловіки 20 км / жінки 15 км, стоячи / з порушеннями зору
06.45 XII Паралімпійські зимові ігри. Сноуборд крос. Чоловіки / жінки

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 „Сніданок з 1+1“
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 00.15, 05.20 ТСН
09.30 „Чотири весілля“

ІНТЕР

06.10, 22.35 „Слідство вели... з Леонідом Каневським“
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 „Ранок з Інтером“

ICTV

05.45, 19.20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
06.35 Факти тижня. 100 хвилин з Оксаною Соколовою
08.45 Факти. Ранок
09.15 Надзвичайні новини. Підсумки з Костянтином Стогнієм

СТБ

07.00, 15.30 „Все буде добре!“
08.55 „Все буде смачно!“
11.05 Х/ф „Діамантова рука“

НОВИЙ КАНАЛ

03.00 Зона ночі
03.40 Абзац
05.30, 07.00 М/с „Том і Джеррі в дитинстві“

УКРАЇНА

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00, 02.25 Сьогодні
09.30 Зірковий шлях

ВІТОРОК 13 БЕРЕЗНЯ

UA: ПЕРШИЙ
06.00 XII Паралімпійські зимові ігри. Біатлон. жінки 10 км,чоловіки 12,5 км, стоячи/ з порушеннями зору
08.40 XII Паралімпійські зимові ігри. Біатлон. жінки 10 км/чоловіки 12,5 км, сидячи

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 „Сніданок з 1+1“
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 00.15, 05.20 ТСН
09.30 „Чотири весілля“

ІНТЕР

06.10, 22.35 „Слідство вели... з Леонідом Каневським“
07.00, 08.00, 09.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 „Ранок з Інтером“

ICTV

05.35, 20.20 Громадянська оборона
06.30 Ранок у великому місті
08.45 Факти. Ранок
09.15 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм

СТБ

07.25, 15.30 „Все буде добре!“
09.20 „Все буде смачно!“
10.15 „МастерШеф - 7“

НОВИЙ КАНАЛ

03.00 Служба розшуку дітей
03.05, 02.00 Зона ночі
05.00 Абзац
06.49, 08.09 Kids Time

УКРАЇНА

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.50, 02.25 Сьогодні
09.30 Зірковий шлях

СЕРЕДА 14 БЕРЕЗНЯ

UA: ПЕРШИЙ
06.00, 00.30 XII Паралімпійські зимові ігри. Лижні перегони. Спринт. Жінки/чоловіки, всі класи, фінали
07.45 XII Паралімпійські зимові ігри. Гірськолижний спорт. Слалом. Чоловіки. Всі класи (заїзд1)

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 „Сніданок з 1+1“
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 00.15, 05.20 ТСН
09.30 „Чотири весілля“

ІНТЕР

06.10, 22.35 „Слідство вели... з Леонідом Каневським“
07.00, 08.00, 09.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 „Ранок з Інтером“

ICTV

05.40, 10.10 Громадянська оборона
06.30 Ранок у великому місті
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм

СТБ

06.45, 15.30 „Все буде добре!“
08.40 „Все буде смачно!“
10.05 „МастерШеф - 7“

НОВИЙ КАНАЛ

03.00, 02.15 Зона ночі
03.30 Абзац
05.30, 06.20 М/с „Том і Джеррі в дитинстві“

УКРАЇНА

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00, 02.00 Сьогодні
09.30 Зірковий шлях

ЧЕТВЕР 15 БЕРЕЗНЯ

UA: ПЕРШИЙ
06.00, 10.35 XII Паралімпійські зимові ігри. Хокей на візках. Півфінал
07.05, 02.40 XII Паралімпійські зимові ігри. Гірськолижний спорт. Слалом. Жінки. Всі класи (заїзд2)

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 „Сніданок з 1+1“
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 00.15, 05.15 ТСН
09.30 „Чотири весілля“

ІНТЕР

06.10, 22.35 „Слідство вели... з Леонідом Каневським“
07.00, 08.00, 09.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 „Ранок з Інтером“

ICTV

05.35 Громадянська оборона
06.30 Ранок у великому місті
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм

СТБ

07.15, 15.30 „Все буде добре!“
09.05 „Все буде смачно!“
10.05 „МастерШеф - 7“

НОВИЙ КАНАЛ

03.00, 02.10 Зона ночі
03.50 Абзац
05.44, 06.59 Kids Time
05.45 М/с „Том і Джеррі в дитинстві“

УКРАЇНА

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00, 03.20 Сьогодні
09.30 Зірковий шлях

П'ЯТНИЦЯ 16 БЕРЕЗНЯ

UA: ПЕРШИЙ
06.00 XII Паралімпійські зимові ігри. Біатлон. жінки 12,5 км/чоловіки 15 км, стоячи/ з порушеннями зору
09.15 XII Паралімпійські зимові ігри. Сноуборд. Слалом. Жінки/чоловіки. Всі класи. (ч.1)

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 „Сніданок з 1+1“
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30 ТСН
09.30 „Чотири весілля“

ІНТЕР

06.10, 22.35 „Слідство вели... з Леонідом Каневським“
07.00, 08.00, 09.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 „Ранок з Інтером“

ICTV

05.35 Громадянська оборона
06.30 Ранок у великому місті
08.45 Факти. Ранок
09.15 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм

СТБ

06.10 „Моя правда. Анастасія Приходко. Вивурана чоловіками“
08.05 Х/ф „Міміно“

НОВИЙ КАНАЛ

03.00 Зона ночі
04.00 Абзац
05.49, 07.19 Kids Time
05.50 М/с „Том і Джеррі в дитинстві“

УКРАЇНА

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00, 03.20 Сьогодні
09.30 Зірковий шлях

СУБОТА 17 БЕРЕЗНЯ

UA: ПЕРШИЙ
06.00, 22.40 XII Паралімпійські зимові ігри. Лижні перегони. Чоловіки 7,5 км/жінки 5км, на візках
07.10 XII Паралімпійські зимові ігри. Гірськолижний спорт. Чоловіки. Всі класи (заїзд 1)

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 „Сніданок з 1+1“
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30 ТСН
09.30 „Чотири весілля“

ІНТЕР

06.10, 22.35 „Слідство вели... з Леонідом Каневським“
07.00, 08.00, 09.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 „Ранок з Інтером“

ICTV

05.35 Громадянська оборона
06.30 Ранок у великому місті
08.45 Факти. Ранок
09.15 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм

СТБ

06.10 „Моя правда. Анастасія Приходко. Вивурана чоловіками“
08.05 Х/ф „Міміно“

НОВИЙ КАНАЛ

03.00 Зона ночі
04.00 Абзац
05.49, 07.19 Kids Time
05.50 М/с „Том і Джеррі в дитинстві“

УКРАЇНА

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00, 03.20 Сьогодні
09.30 Зірковий шлях

НЕДІЛЯ 18 БЕРЕЗНЯ

UA: ПЕРШИЙ
06.00 XII Паралімпійські зимові ігри. Хокей на візках. Золотий матч
08.05 XII Паралімпійські зимові ігри. Гірськолижний спорт. Гігантський слалом. Жінки всі класи (Заїзд 2)

1+1

06.10 ТСН
07.05 „Українські сенсації“
08.00 „Сніданок. Вихідний“
09.00 „Літо-забав. Вихідний“

ІНТЕР

06.10, 22.35 „Слідство вели... з Леонідом Каневським“
07.00, 08.00, 09.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 „Ранок з Інтером“

ICTV

05.35 Громадянська оборона
06.30 Ранок у великому місті
08.45 Факти. Ранок
09.15 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм

СТБ

06.10 „Моя правда. Анастасія Приходко. Вивурана чоловіками“
08.05 Х/ф „Міміно“

НОВИЙ КАНАЛ

03.00 Зона ночі
04.00 Стендап:Шоу
05.34, 07.40 Kids Time
05.35 М/с „Том і Джеррі в дитинстві“

УКРАЇНА

06.50 Сьогодні
07.45 Зірковий шлях
08.40 Х/ф „Блискуча кар'єра“

Вітаємо!

З днем народження вітаємо завідувачку Мироліубівської ЗОШ І ст. садка-філії НВК "Мишковицька ЗОШ І-ІІІ ступенів ДНЗ" **Світлану Георгіївну БАРВІНОВ**.

*Хай прекрасним цвітом шлях життя рясніє,
Справджуються завжди заповітні мрії.
Хай палають в серці почуття високі,
А доля дарує повні почуття роки.*

З повагою — колектив Мироліубівської ЗОШ І ст. садка-філії НВК "Мишковицька ЗОШ І-ІІІ ступенів ДНЗ".

Вітаємо з 55-ти річчям завідувачку клубом с. Петрики **Надію Петрівну ДИТОК**.

Бажаємо здоров'я міцного, якого ні за яке золото не купити, родинного замирення, яке нічим не замінити, людської поваги, котру не кожен може заслужити, сімейного тепла, яке нас до себе манить. Божого благословення Вам і вашій сім'ї.

З повагою — працівники відділу культури Тернопільської РДА, районного будинку культури, сільської організації профспілки працівників культури.

Працівники відділу культури Тернопільської РДА, району будинку культури та районна організація профспілки працівників культури щиро вітають з днем народження директори будинку культури с. Зайонки **Аллу Василівну БАЛАКУНЕЦЬ**.

В цей святковий день бажаємо Вам міцного здоров'я, світлого оптимістичного настрою. Нехай кожен день Вашого життя буде світлим і сонячним, дарує лише приємні події. Наснаги та усіяких гараздів і довгих щасливих літ!

Колектив НВК "Довжанківська ЗОШ І-ІІІ ст. - ДНЗ" вітає з днем народження виконавця дитячого садка **Тетяну Миколаївну БЕЗПАЛЬКО**, вчительки музики **Оксану Євгенівну СЕНИК** та вчительки математики **Миколу Володимирівна БІЛОГО**.

*Нехай завжди Вам всімається доля,
Несуть тільки радість з собою роки,
Хай щастя і здоров'я не зрадять ніколи,
Хай збуваються мрії, бажання і думки.*

Колектив Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Тернопільського району щиро вітає з днем народження соціального робітника села Мишковицькі **Любов Євгенівну ПАВЛОВСЬКУ**.

*Здоров'я міцного і щирої долі
Хай Бог посилає і Вас береже,
Бажає прожити у силі і здоров'ї
Вам мнозі літ! Щедрої долі!*

Колектив Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Тернопільського району щиро вітає з днем народження робітниця з комплексного обслуговування **Вадима Олександровича КОРОЛЬЧУКА**.

*Хай обминають Вас тривоги,
Хай Бог дарує щастя на путі,
Хай світла, радісна дорога
Щасливо стелиться в житті.*

Колектив Ігровицької сільської ради, члени виконавчого комітету, депутатський корпус щиро вітають з днем народження директора СГ-ПОП «Золотий колос», члена виконавчого комітету **Ярослава Володимирівна СИМАКА**.

*Нехай здоров'я завжди добрим буде,
Хай у роботі ладиться усе,
За справи добрі хай шанують люди,
В сім'ю хай доля затишок несе.*

Оголошення

Петриківська сільська рада оголошує конкурс на визначення суб'єкта оціночної діяльності для проведення експертно-грошової оцінки:

— земельної ділянки, площею 0,2501 га, що належать до земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення, кадастровий номер 6125286700:01:001:0552;

— земельної ділянки, площею 0,25 га, для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та інших галузей промисловості, кадастровий номер 6125286700:01:001:3393.

Конкурс відбудеться 03 квітня 2018 року о 10 годині в приміщенні Петриківської сільської ради. Документи та пропозиції подавати до 16 години 02 квітня 2018 року особисто або надсилати поштою в конвертах з поміткою «На конкурс з відбору суб'єкта оціночної діяльності» за адресою: с. Петриків, вул. Шептицького, 118А, приміщення Петриківської сільської ради. Тел. для довідок (0352) 49-56-65.

Актуально

Порядок реєстрації декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки

Як відомо, 01 липня 2013 року набув чинності Кодекс цивільного захисту України (далі — Кодекс) — основний документ, який регулює відносини у сфері цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки.

Так, п. 3 ст. 55 глави 13 Кодексу визначено, що забезпечення пожежної безпеки суб'єкта господарювання покладається на власників та керівників таких суб'єктів.

Відповідно до статті 57 Кодексу, технологічні процеси та продукція мають відповідати вимогам нормативно-правових актів з пожежної безпеки. Початок роботи новостворених підприємств, використань суб'єктом господарювання об'єктів нерухомості (будівель, приміщень) відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки (далі — декларація), а для суб'єктів господарювання з високим ступенем ризику — також за наявності позитивного висновку за результатами оцінки (експертизи) протипожежного стану підприємства, об'єкта чи приміщення (далі — оцінка протипожежного стану).

Порядок подання і реєстрації декларації, а також бланк декларації визначено ПКМ України № 440 від 05.06.2013 року з змінами, внесеними ПКМ України № 311 від 20.05.2015 та ПКМ України № 80 від 14.02.2018. Цей Порядок визначає процедуру подання і реєстрації декларації.

Декларацію не подають:

— у разі використання торговельних місць, кіосків та контейнерів, якщо їх розміщено на ринку відповідно до схеми, погодженої з органом державної пожежної нагляду;

— орендарем об'єкта нерухомості (особою, яка використовує об'єкт нерухомості за цивільно-правовим договором, що не передбачає перехід права власності на такий об'єкт) за умови, що декларацію на об'єкт нерухомості зареєстровано його власником;

— у разі використання об'єктів, що в установленому законодавством порядку прийняті в експлуатацію після завершення будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту.

Декларацію розробляє суб'єкт господарювання і подає або надсилає рекомендованим листом за місцем розташування об'єкта нерухомості до державного адміністратора або територіального органу ДСНС, або через Єдиний державний портал адміністративних послуг, зокрема через інтегровану з ним інформаційну систему ДСНС. У разі, якщо декларація подана безпосередньо до державного адміністратора, таку декларацію протягом одного робочого дня після надходження він передає до територіального органу ДСНС. У разі надсилання декларації рекомендованим листом підпис фізичної особи-підприємця засвідчується печаткою такої фізичної особи, а у разі відсутності печатки — декларацію засвідчує но-

таріус. Підпис керівника юридичної особи засвідчується печаткою юридичної особи.

Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки, затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1043.

Декларацію реєструє ДСНС або її територіальний орган на безоплатній основі протягом 5 робочих днів з дня її надходження. Якщо декларацію подано чи оформлено з порушенням установлених вимог, дозволений орган відмовляє в реєстрації декларації та повертає її суб'єкту господарювання для доопрацювання. У разі, якщо дозволеним органом не зареєстровано декларацію і не відмовлено в її реєстрації в установленний строк, право на вчинення дій щодо провадження господарської діяльності наступного дня після завершення строку, встановленого для реєстрації декларації. У такому разі декларація вважається зареєстрованою.

Особи, які подали декларацію, несуть передбачену законом відповідальність за достовірність даних, зазначених у поданій декларації.

Наголошуємо, що відповідно до ст. 175 Кодексу України про адміністративні правопорушення, початок роботи новостворених підприємств або початок використання суб'єктом господарювання об'єктів нерухомості без зареєстрованої декларації відповідності тягне за собою накладення штрафу у сумі від сорока до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (680-1700 грн).

За додатковою інформацією та консультацією звертатися до Тернопільського РВ УДСНС України у Тернопільській області, м. Тернопіль, вул. Текстильна, 18, тел. (0352)220109 або до Центру надання адміністративних послуг Тернопільської РДА, м. Тернопіль, вул. М. Кривоноса, 10, тел. (0352) 432462.

Тернопільський РВ УДСНС України у Тернопільській області.

Оголошення

Драганівська сільська рада проводить громадське обговорення щодо можливого добровільного об'єднання територіальних громад **18 березня 2018 року о 16 год.** в приміщенні сільського клубу за адресою: с. Драганівка Тернопільського району Тернопільської області, вул. 8 Березня, 2. Телефон для довідок (0352) 55-11-88.

У Смиковецькій сільській раді Тернопільського району Тернопільської області будуть проводитися громадські обговорення детального плану території земельної ділянки для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд, площею 0,0669 га, яка розташована у с. Смиківці в СТ «Трудове літо-1» на вул. Медова, 426, згідно з рішенням Смиковецької сільської ради №141 від 21.12.2017 року.

Замовником розроблення детальних планів є Смиковецька сільська рада в особі **гр. Манзюк С.О.** Розробник детального плану ПП «Матек», архітектор І.В.Миронюк. Ознайомлення та пропозиції приймають з 09. 03. 2018 р. по 09. 04. 2018 р.

Громадські слухання відбудуться в приміщенні Смиковецької сільської ради 09. 04. 2018 року о 12 год.

Петриківська сільська рада має намір провести громадські слухання містобудівної документації **Ксеніч Г.Н.** «Детальний план території житлової забудови земельної ділянки для будівництва одноквартирного житлового будинку господарських будівель та споруд у с. Петриків Тернопільського району Тернопільської області на земельній ділянці, кад. номер: 6125286700:02:001:4664».

Громадські слухання відбудуться 11 квітня 2018 р. о 16 год. у приміщенні сільської ради села Петриків. Пропозиції та зауваження до містобудівної документації подають до Петриківської сільської ради з 9 до 16 год. за адресою: с. Петриків, вул. Шептицького, 118А.

15 квітня 2018 року о 13 год. у селі Довжанка Тернопільського району Тернопільської області в приміщенні Довжанської ЗОШ будуть проводитися громадські слухання щодо врахування громадських інтересів під час розроблення проекту містобудівної документації с. Довжанка.

Співчуття

12 років світлої пам'яті Віри Василівни БЛАЖЕВСЬКОЇ-ЧАБАН (11.02.1971-05.03.2006 р.)

Вже дванадцять років опадають роси,
І дванадцять років яблуні цвітуть.
Тебе немає, наша доноу рідна,
Пішла від нас ти назавжди у вічну путь.
Лиш погляд твій завжди із портрета —
Такий щасливий, гарний, молодий...
Ти так хотіла жити і творити,
Було багато планів і надій.

Вже одинадцять років прожили без тебе,
Вже одинадцять років відцвіли гаї,
Тебе нема, лиш згадка є про тебе,
І в серці хрест несуть всі люблячі твої.

Вічно сумуючі — чоловік Олег, батьки,
дочка Соломія, зять Тарас, онук Данієл, брати з
сім'ями, похресники, вся родина, друзі.

Колектив Почапінської ЗОШ І-ІІІ ст. висловлює щире співчуття пароху с. Почапінці о. Тарасу Юречко з приводу непоправної втраги — смерті його матері.

Життя як воно є

Допоки ти спиш

Люблю солодкі моменти самотності і тиші... Люблю ловити у цій тиші сопіння двох маленьких носиків, а самотність розділяти з чоловіком, коли він спить...

Пам'ятаю, як сьогодні — не спалось. Перекручувала, як сьогодні вчора — не спаз з коретенької переписки-знайомства в Інтернеті.

З цього ж усе почалося. Далі — мовчанка на місяць, у тебе — технічні проблеми на роботі, у мене — захист дипломної роботи і повернення у рідне місто. Потім — знову лист, здивована, збентежена, заїнтригована...

Ти ж пам'ятаєш, коханий, ту першу зустріч? Мене, налякану, зустрів на автовокзалі і повів довгими незнайомими вулицями. Ти з усмішкою спостерігав, як я сором'язливо кидаю на тебе невинні погляди, опускаю очі, ніяковію...

Була неділя. Неділя, яка тепер у спогадах пахне тобою, гріє бурхливими емоціями і вистукує закоханим серцем.

А поки зустрічати в середу. Уже у Тернополі. Ти приїхав у відраження, а я повернулася з Львова. Пам'ятаєш, як ти подарував мені квіти? Якось дивно так почувалися — ніби й знайомі тисячу років, але недоторкані, недоступні один одному, і тільки в перехрестях наших пальців пробігав легкий трепетний інтим.

І знову неділя, сьомий день бурі в голові та почуттях — невідомість, невагомість, жага, боязнь. Чого? Знову закохатися і розчаруватися? Чи довіритись почуттям?

Парк зустріш нас усміхненим сонцем, яке витанцьовувало на зомперзних калюжах. Ми сховаємося у тіні пальми, щоб утишити устами, заплутати пальці в волоссі... щоб зупинити час бодай на мить. Ти сказав, що хочеш познайомитися з моїми батьками. Звісно, я запитала, навіщо це тобі. А ти впевнено і голосно промовив, що хочеш просити в них моєї руки. Заміж? На третьому побаченні? Ти ненормальний? Здається, такою була моя відповідь, правда ж?

Чудесна була зима — закохана, гаряча, захекана у передвесільних клопотах. А навесні ми святкували незабутній день. Потім усі казатимуть, що такі шлюбні укладаються на Небесах, що ми схожі, мов брат з сестрою, що ми гарні й щасливі...

А хіба не так? Уже п'яту весну ми зустрічаємо в подружжі... Не чуємо з люблячих уст звичних докорів про сірі будні, недоліки. Ми не закохані, а вже свідомо кохаємо. Ми виплекали свою любов, загартували і працюємо далі. Ми виховуємо в собі взаємні почуття, натхненно вкладаємо любов у все, що віддаємо одне одному.

Хіба не так, коханий? Ось зараз наче знову підморгує зоря, місяць лоскоче тебе, усміхненого, холодним променем, а мені не хочеться забирати зіпрілу шочку з твого плеча... Я люблю тебе, чуєш? Як колись, як завжди і назавжди...

Ольга БРЕСЛАВЬКА, м. Тернопіль.

Мудрість, перевірена часом

Будьмо позитивнішими!

Одного разу мудрий старець покликав до себе трьох своїх учнів. Взяв білий аркуш паперу з маленькою чорною цяточкою по середині і запитав учнів:

- Що ви тут бачите?
— Цятку — сказав перший учень,
— Чорну цятку — сказав другий,
— Жирну чорну цятку — сказав третій.
Старець гірко заптаку. Учні почали заспокоювати його і питати:
— Чим ми образили тебе, учителю?
— Всі ви побачили чорну цятку, але ніхто з вас не сказав, що перед нами чистий аркуш паперу. Ви побачили маленький негатив на чистому аркуші паперу.

Ось так і в житті — ми бачимо цяточку негативу в характері людини на великому тлі добра і позитиву.

Усміхніться

Українці люблять, щоб виглядало солідно

Громадський активізм — це презентації, блискуча поліграфія, буклетки, полотняні сумки з логотипами й об'ємні кольорові звіти донорам коштів. Моршинська у скляних пляшках на столах. І заради Бога, усміхайтесь, бо грошей ніхто не дасть (с). По Богатирьовій було одразу видно, що то є справдешний міністр — перлові намиста, фейс-бідлинг, ділова. Ясно, що її не дурно там поставили. А в футболці, з розпущеним волоссям? Міністр? Ше мені одна.

Володимир ГЕВКО.

Відповіді на сканворд №9 від 02.03.2018 р.

Word search grid with a duck illustration and the text: Д Я Ц Б К, О Р А С Е Г О П, П О В Е Р Х Я К И М, О М А Н Н А Н А, М У Л С И Р, П О Л Ь П І, Г Н М А П А, Н А Н Д У Ф У Р А Н, І Г Р А К О Р Н, К А Ч К А С Т А В К А

Господині в записничок

Сіяти помідори на розсаду потрібно наприкінці лютого — на початку березня

Чому саме в такі терміни? Все дуже просто. Якщо ви будете садити розсаду в теплицю, насіння слід сіяти наприкінці лютого. Якщо ж у відкритий ґрунт, то трохи пізніше — в середині або й у кінці березня. Загалом від часу висівання насіння до висадки минає 52-58 днів, тож відповідно до цього терміну та прогнозу погоди (готовності ґрунту) можна планувати точну дату. Важливо знати, що переросла розсада буде слабкою, тому сіяти насіння помідорів занадто рано не варто.

Вибір насіння

Звичайно, саме від його якості залежить врожайність майбутніх помідорів і їх сприйнятливості або несприйнятливості до захворювань.

Для перевірки на схожість насіння як «домашню виробництву», так і з упаковки, можна використовувати два методи із застосуванням:

— підсоленої води: помістіть насіння помідорів у розчин звичайної кухонної солі (1 ч. л. на склянку води), залиште на 10 хвилин. Найлегше насіння — напівпорожнє і висохле — за цей час спливе, а повноцінне залишиться на дні;

— ебонітової палички: рівномірно розкладіть насіння на аркуші паперу і проведіть над ним наелектризованою ебонітовою паличкою — вона притягне неякісне.

Як підготувати насіння до посіву

Замочування. Безпосередньо перед висадкою в ґрунт насіннєвий матеріал необхідно замочити, розмістивши між шарами зволоженої тканини. Замочувати можна як у чистій воді, так і в розчині з додаванням стимуляторів. Останній обійдеться трохи дорожче, але і врожайність оброблених томатів підвищиться мінімум на чверть.

Протруювання. Насіння, яке ви купили, протруювати не обов'язково, це вже зроблено у виробничих умовах. А ось зібране власноруч необхідно слабо-рожевий розчин марганцівки (1г на 100 мл води) і ватяні диски. Насіння загорніть у вату і помістіть в розчин на 30 хв. Після обробки прополосніть у чистій проточній воді.

Загартування. Після замочування насіння поміщують у мішечки з тканини і залишають у прохолодному місці, де температура не перевищує +2°C - +5°C. Витримавши насіння в холоді дві доби, його залишають на добу при кімнатній температурі, потім — знову в холодильник.

Вимоги до ґрунту

Кожен городник намагається заготувати для розсади ґрунтосуміш. Це не важко, і ком-

поненти можна знайти в кожному сільському дворі: по 1 частині дернової землі, перегною та торфу і 0,5 частини суглинку чи піску.

Ґрунт власного приготування необхідно знезаразити. Існує два відомі методи обробки.

Заморожування. Ґрунт залишити на всю зиму на вулиці під навісом, щоб промерз.

Пропарювання. Зробити «пароварку» з відра і друшляка: у відро налити води, щоб не доходило до дна друшляка, застелити його марлею в кілька шарів, насипати землю, покласти конструкцію на вогонь і «варити» близько години. Якщо залити землю окропом — належного ефекту це не дасть. Гарячою водою можна вимити всі мікроелементи і «зварити» корисні мікроорганізми. Можна пропекти ґрунт в духовці або купити готовий знезаражений субстрат.

Тара для вирощування розсади

Останнім часом найбільшої популярності набувають обрізані пластикові пляшки. Одні городники радять зробити невеликі отвори для стікання зайвої води, інші ж вважають це зайвим, бо через пластик і так видно, скільки є вологи.

Готові ємності слід накрити харчовою плівкою і залишити у світлому місці при температурі +16°C - +18°C.

Догляд за розсадою

Після того, як з'являться паростки, необхідно на день звільняти розсаду від плівки, а на ніч знову накривати, щоб зберегти оптимальну температуру.

Поливати розсаду треба раз на 5-7 днів, стежити, аби паросткам вистачало світла, інакше вони почнуть бліднути і витягуватися.

Пікірування розсади

Коли на паростках з'являться три повноцінних листочки, настає час пікірування, тобто пересаджування, ізагальні в огорожі.

Необхідно акуратно витягувати паростки (по одному), можна скористатися виделкою або ножем, аби не пошкодити саджанці; прищипнути центральний корінець перед пікіруванням; посадити рослину, замулюючи її в землю до рівня сім'ядолних листочків, злегка притиснути ґрунт навколо; рясно полити.

Для акліматизації рослин було б добре підвищити температуру в приміщенні на 2-3 градуси і потримати помідорні паростки 3-4 дні. Підготувати і загартувати після розсаду до погоди можна знизити після того, як вона почне зростати, це приблизно 7-10 днів.

Сканворд

Large crossword puzzle grid with various clues and illustrations of a printer, a lighthouse, and a mobile phone.

Спорт | Чемпіонат району з волейболу

Великі Гаї знову найсильніші

Команда Великих Гаїв здобула перемогу у XIII-у Чемпіонаті Тернопільського району з волейболу серед чоловічих команд сіл, селищ та ФСК. «Срібло» вибороли волейболісти з Великої Луки, «бронзу» — Великих Бірок. Острів фінішував четвертим, Лозова — п'ятою, молодша команда Великих Гаїв — шостою. Переможців та призерів нагороджено Кубками та грамотами. Кращими гравцями змагань визнано Василя Пітулая з Великих Гаїв та Олега Клочинського з Великих Бірок.

На фото: команда села Великі Гаї з начальником відділу молоді і спорту Тернопільської РДА Ганною Галич, головним спеціалістом відділу молоді і спорту Тернопільської РДА Ярославом Косяком, арбітрами змагань Станіславом Шиманським, Петром Біднюком, Миколою Галіздрю і головою Великогаївської ОТГ Олегом Кохманом.

Спорт | Настільний теніс

Чарівники ракетки і м'ячика зібралися в Почапинцях

4 березня на базі Почапинської школи I-III ступенів відбулися змагання з настільного тенісу в рамках XXVIII Сільських спортивних ігор Тернопільського району. Серед жінок перемогла Ніна Зарішняк із Почапинців, не програвши жодної зустрічі. На 2 місці — Софія Галіян (Плотича), 3 місце виборола Марта Хома (Романівка). Серед чоловіків переміг багаторазовий Андрій Федуна (Підгородне). На 2 сходинці — Андрій Чернецький (Почапинці), на 3 — Андрій Колодій (Плотича).

У командному заліку місця розподілила команда Почапинської, II — Плотичкої, III — Підгороднянської сільських рад. Приємно відзначити, що в Почапинській школі створені належні умови для занять настільним тенісом як для дітей — 4 тенісні столи (2 з них придбані

за кошти сільської ради). На змаганнях з своїх учасників зобов'язали сільського голову с. Почапинці Марію Палига. Місця для змагань підготував учитель фізичного виховання Почапинської школи Андрій Чернецький.

Іван КУЛЬБІЦЬКИЙ,
голова райради ФСТ «Колос».

Спорт | Легенди футболу

«Я не забуду той удар ніколи. В дитинстві мріяв: виграву Кубок світу, а в фіналі ми грали проти бразильців... Це була найбільша мрія мого життя. Звичайно, не думаю, як усе буде насправді. Краєм було програти той матч 0:3, аніж по пенальті! Це моя найбільша трагедія в житті, так гірко... Якщо програє за грою — що ж тут поробиш, програв — так програв. Але тут програєш через помилку. Де я помилився? Промаксант метрів вище, ніж треба було... Це залишиться в мені на все життя. І не тільки в мені. Щоразу, коли я дивлюся якусь серію пенальті, мимоволі ставлю себе на місце того, хто завдаватиме удар. Ось таке почуття. Все життя», — зізнався в інтерв'ю Роберто Баджо. Великий гравець, котрий так і не зміг сповна відкрити власний талант.

Буддист і зразковий сім'янин

Своєю рану він лікував захопленням буддизмом. Ця віра релігія, яку привніс прийняв у 20 років, давала йому внутрішній спокій, віру в себе, допомагала долати будь-який біль і ніколи не здаватися. Вагому роль відіграла підтримка дружини Андреїни, з якою Роберто товаришував іще зі школи. Баджо став люблячим чоловіком і зразковим сім'янином. Разом міцне подружжя виховало трьох дітей: дочку Валентину, синів Матіа і Робі. «Ми можемо навіть розлучитися. Але зараз це остання річ у світі, яку я хочу», — казав про свою половинку Баджо.

Батьку Роберто Баджо працював слюсарем, був великим шанувальником футболу і навіть синів назвав на честь своїх кумирів. Як усі майбутні чемпіони, малий Роберто з раннього дитинства гасав із м'ячем зі

Фатальна помилка «Божественного Хвостика»

Він забив чимало красивих голів, але в шанувальників футболу цей легендарний футболіст асоціюється, насамперед, із нереалізованим післяматчевим пенальті у фіналі світової першості у ворота національної збірної Бразилії. Тоді Роберто Баджо (на фото), якому нещодавно виповнився 51 рік, запустив м'яч вище цілі, фактично подарувавши бразильцям 4-й в історії Кубок світу. Він довго і болісно переживав цю фатальну помилку.

старшими хлопцями. Любив шліфувати точність ударів, пробиваючи по вуличних ліхтарях. Перші кроки у спорті номер один талановитий хлопча робив у команді рідного містечка Кальдоньо. Згодом здібності Баджо оцінив футбольний агент Антоніо Кальєндо, за сприяння якого 13-річний хлопець за 500 тисяч лір перейшов у «Віченцу». Роберто регулярно дивився поєдинки італійських команд, спав із першими подарованими бутсами. Школу не любив. Учнів згадували його як кмітливого, але непосидючого учня, а один педагог навіть жалівся батькам хлопця: «Ех, якби книжки були круглими...».

У сезоні 1984/85 Роберто Баджо розпочав регулярно виступати за «Віченцу» і миттю став «Ріміні» супермен уборотсько «В'їхав» йому в ноги, завдавши серйозної травми. Після операції одна нога в нього стала довшою за іншу. Біль був настільки нестерпним, що футболіст просив лікаря: «Якщо ти мене хоч трішечки жалієш — убий! Бо мені вже несила терпіти». Але він витерпів. Роберто завжди терпів, зціпивши зуби. Саме в цьому запорука його успіху. 1985-го він перейшов у флорентійську «Фіорентіну». Щодня проходив медичні тести, двічі на день тренувався за спеціальним програмою. Баджо набрав і частенько забуваючи. В листопаді 1989-го в рамках 1/8 фіналу Кубка УЄФА «Фіорентіна» зустрічалася з київським «Динамо». «Динамо» тоді програві — єдиний гол на 76-й хвилині з пенальті забив саме Роберто (в матч-відповіді зафіксувало «суху» нічию). На нього звернули увагу в «Ювентусі». Баджо перебрався в Турин за рекордні на той час 18 мільярдів лір. Щоправда, фанати «фіалок» не хотіли розлучатися з кумиром. Вони взяли в облогу штаб-квартиру «Фіорентіни», закидаючи її камінням і «коктейльними» Молотками.

Атипова суперзірка

Серце футболіста так і залишилося у Флоренції. Одного разу, коли «ювентієць»

Роберто покидав поле під час заміни, вболівальник кинув йому під ноги шалик «Фіорентіни» — Баджо одразу підняв його, за що заслужив хвилю оплесків. Роберто завжди відзначав високими людськими якостями «Атипова суперзірка — скромний, вдумливий, далекий від медійного цирку», — так охарактеризувала його газета «Corriere dello Sport». Зі «старою сеньйоріо» Баджо виграв перші трофеї — виборів скудето, завоював Кубок УЄФА і Кубок Італії. А 1993-го отримав «Золотий м'яч». Удруге чемпіоном Італії «Божественний Хвостик» (так легендарного футболіста через відповідну зачіску прозвали вболівальники) став у «Мілані», куди він переїхав 1995-го. Проте не зміг прижитися в таборі «росоні»...

Наступним клубом Баджо стала «Болонья», де видатний гравець уперше змінив імідж — коротка стрижка замість звичного хвостика. В місті, яке славиться старовинним університетом, Роберто пограв лише сезон і перейшов у міланський «Інтер». Однак довго там не затримався, оскільки «побив горшки» з головним тренером Марчело Ліпі. Далі була «Брешія», де Баджо відчував себе «у своїй тарілці». Він урятував цю скромну команду від вильоту з Серії А. До його приходу «Брешія» впродовж 10-ти років не могла залишитися в еліті два сезони поспіль. Уболівальники з досвідом досі пам'ятають його неповторний футбол, прикрашений витонченою технікою, несподіваною вигадкою і більшодною точністю удару. Баджо диригував атакою з позиції відтягнутого нападника. Він — 4-й серед італійців за голами у збірній (27) і всіх турнірах (318), єдиний італієць, який забивав на трьох чемпіонатах світу (1990, 1994, 1998).

Роберто Баджо завершив кар'єру гравця 16-го травня 2004-го, а 28-го квітня цього ж року у 37-річному віці провів останній матч з національною збірною Італії. «Баджо — останній романтик футболу, єдиний гравець, побачивши якого на екрані телевізора, я не перемикаю канал», — сказав видатний італійський футболіст Джанні Ріве-

ра. У 2010-му Роберто покликали на посаду технічного директора італійської федерації футболу, на якій він пропрацював до 2013-го. Наступного року Баджо вийшов на поле в «Матчі за мир» під патронатом Папи Римського Франциска, який зібрав зірок світової слави, серед них був і Андрій Шевченко. Роберто забив гол після навісу Марадони. 2012-го Баджо отримав тренерську ліцензію УЄФА категорії Pro. Хтозна, можливо найближчим часом ми побачимо його в ролі тренера.

Правила життя Роберто Баджо

«Я мріяв уранці, в обід і ввечері. З м'ячем у ногах навчився страждати, падати і підніматися. Я навчився жити».

«Коли був маленьким, мріяв грати в футбол, мріяв стати футболістом, щоби приносити людям радість своєю грою. Це була моя головна мета».

«Одного таланту недостатньо. Потрібна робота, скромність і пристрасність».

«Я завжди хотів тішити людей. Якщо це не вдавалося, мені ставало сумно. Коли не грав, мені теж ставало сумно. Мене надихало служіння іншим. Відчував усю відповідальність».

«Я завжди знав, що люди чекають від мене чогось особливого. І мені було приємно».

«Аби гра приносила задоволення людям, потрібно намагатися робити те, чого не можуть робити інші футболісти. Для мене це було не так уже й складно, іноді простіше простого».

«Люди мене поважали за те, що я був собою».

«Мені пощастило займатися професією, від якої отримую задоволення. Бог дав мені можливість завоювати любов людей, і я намагався використовувати цю можливість повною мірою. Футболу віддав все, що міг. Щодо цього моя совість — чиста».

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Все буде смачно

Пісна випічка: постимо солодко

Зазвичай смачна випічка потребує яєць, масла, молока. Як же бути ласунам, які й дня не можуть без солодоців? Пропонуємо рецепти пісного печива, смак якого не поступається здобі.

Горіхові кекси з в'яленою вишнею

Інгредієнти: 2 склянки борошна, 1 ч. л. розпушувача, 1 склянка цукру, ванільний цукор, 1 склянка мелених горіхів, 3/4 склянки рафінованої олії, 200 мл води, 100 г в'яленої вишні (можна взяти журавлину або родзинки), половинки горіхів, цукрова пудра.

Цукор, ваніль, підсмажені й змелені горіхи, борошно й розпушувач з'єднати. Додати воду й олію. Перемішати вінчиком до однорідної негустої маси. Покласти щедру жменю в'яленої вишні.

Заповнити тістом формочки на 3/4. Зверху викласти половинки горіхів. Випікати в розігрітій до 180° С духовці 30-35 хвилин. Акуратно вийняти з формочок і присипати цукровою пудрою.

Кавовий монастирський пиріг

Інгредієнти: для тіста — 250-300 г борошна, 250 мл міцної заварної кави, 1 склянка цукру, 2 ст. л. меду, 1/2 склянки волоських горіхів, жменя куради, 1 ч. л. соди, 1 ст. л. олії, ванілін, дрібка солі; для шоколадної глазурі — 4 ст. л. какао, 0,5 ч. л. розчинної кави, 2 ст. л. цукру, приблизно 5-6 ст. л. води.

Зварити каву й процідити. Додати цукор, ванілін, олію і мед. Перемішувати до повного розчинення цукру і меду. Всыпать просіяне борошно, сіль і перемішати (тісто виходить як магізарна сметана). Додати підсмажені й подрібнені горіхи, ванілін, соду, какао та цукор. Додати каву та цукор. Замісити тісто. Поставити пиріг у розігріту до 170° С духовку. Випікати 40-50 хвилин. Готовий пиріг вийняти з форми, охолодити на решітці.

Для глазурі змішати всі складові у сотейнику з товстим дном. Варити на маленькому вогні до повного розчинення складників, постійно помішуючи (води може знадобитися більше або менше). Одразу ж нанести глазур на пиріг (можна ще прикрасити цукровим бісером).

Пісні рогаляки з варенням

Інгредієнти: 1,5 склянки теплої ким'яченої води, 1 ст. л. сухих дріжджів, 6 ст. л. цукру, дрібка солі, 1 пакетик ваніліну, 3 ст. л. олії без запаху, 2 склянки пшеничного борошна, 1 вівсяного борошна (можна змолоти в блендері мюслі), 0,5 л варення або джему (будь-якої іншої начинки).

Воду охолодити (вона має бути теплою, а не гарячою). Додати сухі дріжджі, залишити на 10 хвилин. Потім всипати цукор, ванілін, сіль, розмішати. Дати постояти 5 хвилин. Влити олію, просіяти пшеничне борошно, додати вівсяне (все одразу не додавайте — дивіться на консистенцію тіста, може знадобитися більше борошна або менше).

Залишити в теплому місці на 15 хвилин. Замісити тісто (водно має бути не крутим і не прилипати до рук). Тісто розділити на 4-5 частин (якщо потрібно, додати трішки стіл борошном). Кожну частину розкочати кружечком завтовшки 2-3 мм й розділити на 8 сегментів. На широку сторону кожного викласти варення. Скрутити рулетки — від широким краєм до вутика (край бажано злегка пергаменту, щоб начинка не витікала). Деко застелити пергаментом або присипати вівсяним борошном. Викласти рогаляки. Поставити в розігріту до 180° С духовку й випікати приблизно 15-20 хвилин. Як тільки рогаляки зарум'яняться — вийняти. Одразу ж посипати цукровою пудрою.

Шоколадний пряник

Інгредієнти: 3/4 склянки цукру, 2 склянки борошна, 0,5 склянки родзинок (або/і цукатів), жменя подрібнених горіхів, 2 ст. л. варення (краще рідкого), сік та цедро половинки лимона, 2 ст. л. какао, 2 ст. л. рафінованої олії, 1 склянка міцної чайної заварки, 1 ч. л. соди, ванілін.

У мисці змішати всі складові, додати подрібнені горіхи, цукор, ванілін та варення. Ретельно все перемішати, додати соду. Спочатку всипати склянку борошна та влити півсклянки гарячої заварки. Перемішати. Потім

борошно, яке залишилося і решту заварки. Знову ретельно змішати тісто (консистенція тіста — густа сметана). Вилити суміш у форму, змащену олією та присипану борошном. Випікати в розігрітій до 180° С духовці до готовності (близько 30 хвилин). Пряник трішки охолодити у формі. Потім вийняти й нарізати порційними шматочками. Полити зверху ягідним соусом або ж притрусити цукровою пудрою.

Лимонне печиво

Інгредієнти: великий лимон (приблизно 170 г), 1,5 склянки борошна, 5 ст. л. рафінованої олії, 0,5 склянки цукру, ванілін, 0,5 ч. л. розпушувача.

Лимон залити окропом і варити 10 хвилин. Потім трішки охолодити, розрізати, видалити кісточки й змолоти всю м'якоть разом зі шкіркою в блендері на пюре. У великій мисці змішати борошно, цукор, ванілін і розпушувач. Додати отримане пюре в борошняну суміш, влити олію й замісити м'яке тісто. Стіл, якщо потрібно, влити олію й борошно. Розкочати пласт завтовшки близько 1 см. Вирізати фігурки скляною або формочкою. Викласти печиво на деко, встелене папером для випічки. Випікати при 180° С близько 10 хвилин (важливо не перепекти, адже тоді охолодне буде втрачено). Готову в жаробаню м'якоти трішки охолодити й зняти із варення. Готову за жаробанню м'якоти посипати цукровою пудрою або полити кожне лимонною помадкою (цукрова пудра + лимонний сік).

Смачного!

НАСІННЯ
багаторічних трав, конюшини, люцерни, буркуну, кукурудзи, кормових бур'яків, сидеральних та медоносних культур
Послуги з очищення насіння

СУМІШІ
трав'яні для пасовищ та сінокосів, газонні усіх видів
Низькі ціни!
Знижки для гуртових покупок!

ПП «Тернопільнасілля», с. Івачів Долішній, вул. Бригадна, 2/6
тел. (0352) 29-61-96, 29-61-41, 067 909-01-90, 067 742-19-34, 097 299-39-99, 050 377-24-84. e-mail: nasin76@ukr.net

www.gaz.te.ua
ГАЗОБАЛОННЕ ОБЛАДНАННЯ
Для всіх типів бензинових двигунів
Варіатори випередження запалювання

Авторизований сервісний центр
с. Острів, вул. Ярмуша, 188
(0352) 42-82-20,
(067) 3517555, (067) 3510352

Перший виробник жалюзі в Тернополі
ПП "ВІКТОР" Сприятливі умови для дилерів
РОЛЕТИ ТКАНИННІ РИМСЬКІ ШТОРИ ЖАЛЮЗІ

м. Тернопіль, вул. Микулинецька, 46-Б
т.ф. (0352) 25-48-97,
(098) 620-82-24

Куплю **ЗЕМЛЮ, ГОРОДИ**
Надаємо юридичну допомогу в переоформленні документів на землю: спадщина; сертифікати; приватизація городів
тел. 096 261 31 28

Дитячий майданчик

Образливе слово

Одного разу Син розсердився і згарячу сказав Матері образливе, грубе слово. Заплакала Мати. Схаменувся Син, жаль стало йому Матері. Ночей не спить — мучить його совість: адже він образив Матір.

Минали роки. Син-школяр став дорослою людиною. Настав час їхати йому в далекий край. Поклонився Син Матері низько до землі й говорить:

— Простіть мені, Мамо, за образливе слово.

— Прощаю, — сказала Мати й зітхнула.
— Забудьте, Мамо, що я сказав вам образливе слово.

Задумалась Мати, геть посмутніла. На її очах з'явилися сльози. Каже вона синові:

— Хочу забути, Сину, а не можу. Рана від колочки загоїться й сліду не залишиться. А рана від слова заживає, проте слід глибокий зостається.

Василь СУХОМЛИНСЬКИЙ.

Знайди відмінності

ПРО БИЧКА І ІЖАЧКА

По дорозі біг бичок,
Бачить — лізе їжачок.
Як лизне його бичок,
Поколовся — та в бочок.
Їжачок сміється: «То-то,
Не бери всього до рота!»

Платон ВОРОНЬКО.

НІКОЛИ НЕ ХВАЛИСЬ

Хвалився кіт, що він убрід
Дніпро перебрєде.
Та як пішов —
І не прийшов,
Нема кота ніде.
І ти ніколи не хвались,
Коли не можеш — не берись.

Платон ВОРОНЬКО.

Лабіринт

